

NACIONALINĖ ŠVIETIMO AGENTŪRA

Biudžetinė įstaiga, M. Katkaus g. 44, LT-09217 Vilnius, tel. (8 5) 275 2362 faks. (8 5) 272 4315
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 305238040

Vilniaus Mykolo Biržiškos gimnazijos
direktoriui

DĖL VILNIAUS MYKOLO BIRŽIŠKOS GIMNAZIJOS VEIKLOS VISUMINIO IŠORINIO VERTINIMO ATASKAITOS

Vykdydami Mokyklų, vykdančių bendrojo ugdymo programas, veiklos išorinio vertinimo organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2007 m. balandžio 2 d. įsakymu Nr. ĮSAK-587 „Dėl Mokyklų, vykdančių bendrojo ugdymo programas, veiklos išorinio vertinimo organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašo patvirtinimo“, 23 punktą, siunčiame Jūsų vadovaujamos mokyklos veiklos visuminio išorinio vertinimo ataskaitą.

PRIDEDAMA. Vilniaus Mykolo Biržiškos gimnazijos veiklos visuminio išorinio vertinimo 2019 m. lapkričio 25 d. ataskaita Nr. A-4, 34 lapai.

Ugdymo turinio departamento direktorius,
l. e. direktoriaus pareigas

Vaino Brazdeikis

Rima Klimašauskienė, tel. (8 635) 27538, el. p. rima.klimasauskiene@nmva.smm.lt

NACIONALINĖ ŠVIETIMO AGENTŪRA

VILNIAUS MYKOLO BIRŽIŠKOS GIMNAZIJOS VEIKLOS VISUMINIO IŠORINIO VERTINIMO ATASKAITA

2019-11-25 Nr. A-4
Vilnius

IŽANGA

Vizito laikas – 2019 m. spalio 21–25 d.

Vizito tikslas – mokyklos veiklos kokybės išorinis vertinimas.

Vertintojų komanda:

Vadovaujančioji vertintoja – Audronė Šarskuvienė.

Vertintojai:

Danguolė Zalepūgienė, vertintoja, atsakinga už 1 srities temų 1.1., 1.2. rodiklių vertinimą;

Vida Lesauskienė, vertintoja, atsakinga už 2 srities temų 2.1., 2.2. rodiklių vertinimą;

Žydrūnė Pilkauskienė, vertintoja, atsakinga už 2 srities 2.3. temos ir 3 srities 3.1. temos rodiklių vertinimą;

Vilma Petrulevičienė, vertintoja, atsakinga už 3 srities temos 3.2., 4 srities temų 4.2., 4.3. rodiklių vertinimą;

Rimtas Baltušis, vertintojas, atsakingas už 2 srities temos 2.4. ir 4 srities temos 4.1. rodiklių vertinimą.

Išorinio vertinimo Vilniaus Mykolo Biržiškos gimnazijoje metu stebėta 121 veikla. Vertinimo metu gilintasi į mokinių, mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų veiklą, klasių vadovų, aptarnaujančio personalo darbą, kalbėtasi su Gimnazijos, Mokinių, Metodine tarybomis, Mokinių savivalda, įsivertinimo grupe, Vaiko gerovės komisija, kitais mokyklos darbuotojais, mokinių tėvais. Analizuota gimnazijos veikla, nagrinėti mokinių pasiekimų ir pažangos fiksavimo dokumentai. Darbe vadovautasi Mokyklų, vykdančių bendrojo ugdymo programas, veiklos išorinio vertinimo organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2019 m., naudotasi Geros mokyklos koncepcija, atsižvelgta į šiuo metu galiojančias Bendrąsias ugdymo programas, mokyklos veiklą reglamentuojančius teisės aktus. Išskiriant stipriąsias bei tobulintinas veiklos sritis, prie teiginių nurodomi pagalbiniai rodikliai (pvz., 1.2.2., 2.3.1., 4.1.2. ir t. t.). Jūs mokykla gali perskaityti, pasitikslinti, naudodamasi Mokyklų veiklos kokybės įsivertinimo rekomendacijomis ar Išorinio vertinimo organizavimo tvarkos aprašu.

Vertinimo procese ir ataskaitoje taikyta 5 vertinimo lygių skalė:

- „**labai gerai**“ – veikla yra veiksminga, išskirtinė, kryptinga, savita, kūrybiška – 4 lygis; patirtį verta skleisti už mokyklos ribų;

- „**gerai**“ – viršija vidurkį, tinkama, paveiki, potenciali lanksti – 3 lygis; taip įvertintą patirtį verta skleisti pačioje mokykloje;

- „**patenkinamai**“ – veikla yra vidutiniška, neblogo, nesisteminga, neišskirtinė, prasminga – 2 lygis; veikla tinkama, bet yra ką tobulinti, verta sustiprinti ir išplėtoti;

- „**prastai**“ – veikla nepatenkinama, neveiksminga, netinkama, nekonkreči – 1 lygis; veiklą būtina tobulinti, mokyklai reikalinga išorinė pagalba;

- „**labai prastai**“ – veikla nepriimtina, būtina imtis radikalių pakeičių. Mokyklai būtina skubi išorinė pagalba.

Informacijos apie vertinamą mokyklą iš gimnazijos savininko – Vilniaus savivaldybės Švietimo, kultūros ir sporto departamento – vertintojai negavo, tačiau mokyklos steigėjas viešai skelbia duomenis apie Vilniaus Mykolo Biržiškos gimnazijos vadovo metinių užduočių įvykdymą. Iš gimnazijos vadovui skirtų užduočių dvi yra tiesiogiai orientuotos į mokyklos pažangos kokybės gerinimą. Viena iš šių užduočių – „*Gerinti mokinių ugdymo(si) kokybę ir didinti mokymosi motyvaciją*“. Užduoties įvykdymo rezultatas – gimnazijos mokinių pagrindinio ugdymo pasiekimų

Tobulintini gimnazijos veiklos aspektai

1. Diferencijavimas, individualizavimas, suasmeninimas (2.2.2. – 2 lygis).
2. Mokinių įsivertinimas (2.4.2. – 2 lygis).
3. Įrangos ir priemonių šiuolaikiškumas (3.1.1. – 2 lygis).
4. Mokymasis virtualioje aplinkoje (3.2.2. – 2 lygis).
5. Sprendimų dėl gimnazijos veiklos tobulinimo pagrįstumas (4.1.1. – 2 lygis).

II. KETURIŲ VEIKLOS SRIČIŲ VERTINIMAS

1. REZULTATAI

Vilniaus Mykolo Biržiškos gimnazijos rezultatai yra geri (3 lygis), išskyrus temą „Asmenybės branda“, kuri vertinama labai gerai (4 lygis), o socialumas ir gyvenimo planavimas išskirti kaip stiprieji gimnazijos veiklos aspektai.

1.1. Iš pokalbių su mokiniais, mokinių tėvais, mokytojais, dokumentų analizės ir stebėtų veiklų paaiškėjo, jog geri mokymosi pasiekimai ir mokinių asmenybės branda yra svarbiausi gimnazijos veiklos lūkesčiai. Gimnazijos pirminėje informacijoje, pateiktoje prieš išorinį vertinimą, teigiama, kad dauguma mokinių suvokia savo asmenybės unikalumą, žino, kokie dalykai juos domina ir kam jie yra gabūs. Pastebėta, kad gabūs menams mokiniai tikslingai lavina savo gebėjimus pasirenkamųjų dalykų, neformaliojo švietimo veiklose. Dauguma mokinių saviraiškos poreikius tenkina dalykinėse olimpiadose, konkursuose, meninės raiškos neformaliojo švietimo veiklose. Pokalbyje su vertintojais psichologė bei socialinė pedagogė teigė, kad pavieniai gimnazijos mokiniai pasižymi jautrumu (tikėtina, kad ši problema susijusi su aukšta mokinių saviverte ir savivoka, dideliais mokymosi ir savirealizacijos sėkmės lūkesčiais), todėl pedagogai didelį dėmesį skiria šios problemos sprendimo būdų ir priemonių paieškai: aptariami pagalbos būdai, priimami bendri susitarimai, kurių laikomasi, esant poreikiui svarstomas ir siūlomas mokymas namuose, sudaromas individualus mokymosi planas (plačiau apie tai – 2.1.3 rodiklio aprašyme). Mokiniais sudaromos geros sąlygos ugdytis atsparumą stresinėse situacijose. Iš 40 vykusių paskaitų ir projektų (žr. 1 priedą), penkiuose aiškintasi, ką mokiniai turi rinktis ištikus asmeninei krizei ar į krizinę situaciją patekus artimiesiems (pvz.: kaip formuoti socialinius įgūdžius ir koreguoti rizikos elgesį, kaip ugdytis asmenines, savivertės stiprinimo kompetencijas, kaip elgtis neplanuoto nėštumo atveju, kaip suteikti pirmąją pagalbą, kaip atpažinti, reaguoti ir padėti mokiniui, patiriančiam sunkius išgyvenimus, kaip padėti lengviau adaptuotis naujoje aplinkoje ir kt.). Gimnazijos bendruomenė yra atvira, mokiniai skatinami analizuoti savo ir grupės elgesio modelius, numatyti jų koregavimo planą. Socialinė pedagogė nurodė, kad mokiniai dalyvavo žalingų įpročių prevencijos paskaitose (pvz., apie elektroninių cigarečių rūkymo poveikį žmogaus organizmui). I–II kl. mokiniai vykdė psichoaktyvių medžiagų prevencinę programą „Be iliuzijų“, bendradarbiaujant su vairavimo mokykla „Dorkanas“ organizuojami praktiniai pirmosios pagalbos mokymai bei skaitomos paskaitos apie alkoholio ir narkotinių medžiagų žalą sveikatai. Gimnazija įgyvendino Vilniaus miesto savivaldybės Visuomenės sveikatos biuro projektą „Sveikos gyvensenos skatinimas ir moksleivių sveikatos raštingumo ugdymas Vilniaus mieste“, taip pat mokiniai dalyvavo jaunųjų gydytojų iniciatyvoje „Aukštinės minutės“ (mokymuose apie skubios pagalbos teikimą dalyvavo apie 29,35 proc. mokinių).

Iš pokalbių su gimnazistais paaiškėjo, kad mokiniai suvokia savo unikalumą, žino savo gabumus ir polinkius, geba įsivertinti kompetencijas, spręsti problemas ir vengia konfliktų. 2018 m. gimnazijos veiklos kokybės įsivertinimo duomenimis, 79 proc. apklaustųjų I kl. mokinių pritarė teiginiui, kad gimnazijos mokytojai teikia didelę reikšmę mokinių savivertės, pasitikėjimo savo jėgomis stiprinimui, 90 proc. I kl. ir 79 proc. II kl. gimnazistų patvirtino, kad mokykloje rimtai žiūrima į mokinio išsakomą nuomonę, kritiką ar pasiūlymus. Iš pokalbio su mokiniais išsiaiškinta kad Mokinių savivaldos organizuojamos veiklos skatina sąmoningai priimti atsakomybę, sutelkti jėgas tikslams pasiekti. Pokalbiuose Mokinių savivaldos nariai pasakojo, kad kiekvienais metais rengia šventes, akcijas, inicijuoja įvairias veiklas, reflektuoja apie jų poveikį ir sėkmę, kartais atlieka ir mediatorių

funkcijas, sprendžiant iškilusias mokinių savitarpio ar mokinių ir mokytojų bendravimo ir bendradarbiavimo problemas (pvz., ieškant sprendimo dėl konsultacijų formos).

Dauguma mokinių pokalbiuose patvirtino, kad jie žino, kur kreiptis iškilus problemai (į socialinę pedagogę, psichologę, klasės vadovą ar kitą mokytoją), tačiau gimnazijoje atliktų tyrimų (2018 m.), apklausų rezultatai rodo, kad tik 50 proc. apklaustųjų II kl. mokinių mano, jog mokytojas, pastebėjęs pasikeitusį mokinio elgesį ar pakitusią psichologinę būseną, skiria laiko pasikalbėti ir pasiaiškinti apie slegiančius sunkumus, 70 proc. gimnazistų linkę pritarti, kad mokytojai pastebi ir reaguoja, kai mokiniai klasėje ar mokykloje žemina bei kitaip skaudina vieni kitus. Pokalbyje su psichologe pažymėta, kad gimnazija yra atvira ir išsivardijusi problemas imasi jas spręsti. Mokytojai itin didelį dėmesį skiria akademiniams pasiekimams, tačiau vis daugiau pedagogų, ypač pastaraisiais metais, ateina pasitarti, kaip padėti tiems mokiniams, kurie dėl galimai prastos psichologinės būsenos jaučia įtampą, nerimą.

Remdamasi dokumentų analize ir pokalbiais su mokiniais, mokytojais, tėvais, vertintojų komanda daro išvadą, kad bendruomenė džiaugiasi savo mokiniais, ypač jų akademiniams pasiekimais. Daugumos mokinių savivoka ir savivertė dera su reiklumu sau ir išipareigojimu gimnazijai.

Remdamiesi pokalbių ir dokumentų analizės duomenimis, vertintojai teigia, kad kūrybiškas gimnazistų dalyvavimas įvairiose veiklose daro veiksmingą įtaką mokinių socialumui.

Siekdama gerinti pirmų klasių gimnazistų bendruomeniškumą, Mokinių savivalda organizavo renginį „Bondas, pirmokų Bondas“, o turėdama tikslą suvienyti prestižinių Vilniaus gimnazijų savivaldas ir mokinius, skatinti bendradarbiavimą, taip pat, siekdama plėsti jaunimo žinias politiniais bei švietimo klausimais, kartu su Vilniaus gimnazijomis organizavo renginį „Viena bomba. Trys jungikliai“. Su įvairiomis institucijomis ir kitais socialiniais partneriais mokykla sėkmingai vykdo bendrus projektus (pvz., „Chorų karai“, „Etnografinė Lietuva“, „Fungama“). Tolerancijos atjautos, sąžiningumo bei empatijos gimnazistai mokosi dalyvaudami akcijose ir projektuose: pvz., Lietuvos sutrikusio intelekto žmonių globos bendrijos „Viltis“ kasmetiniame renginyje „Draugystės tiltai apleistuose praeities kiemuose“, Lietuvos vaikų ir jaunimo centro projekte „Parama nuo konflikto nukentėjusiems Rytų Ukrainos regionams švietimo srityje: Kelyje į pokyčius“, Lietuvos–Sakartvelo vystomojo bendradarbiavimo projekte „Taip! Ji gali!“ (inicijavo Lietuvos vaikų ir jaunimo centras). Nuo 2014 m. gruodžio 9 d. gimnazija yra „Sąžiningumo mokyklų tinklo“ narė, 2015 m. gimnazijos mokiniai dalyvavo organizacijos Transparency international organizuojamame tyrime „Nusirašinėjimas mokykloje: sąžiningumo pasižadėjimų eksperimentas“. Bendradarbiaujant su Tolerantiško jaunimo asociacija, organizuojamos įvairios paskaitos mokiniams (pvz., Tarptautinės žmogaus teisių dienos minėjimas). Savo veiklomis gimnazija prisijungia prie sąmoningumo didinimo mėnesio „Be patyčių“, mini Tarptautinę tolerancijos dieną (organizuojamas MBG kino vakaras, siekiant ugdyti mokinių socialines kompetencijas, gerinti I kl. mokinių adaptaciją, organizuojamos pamokos-užsiėmimai I klasių mokiniams, dalyvauta Vilniaus Jono Basanavičiaus gimnazijos renginyje „Vienam džiaugtis liūdna...“). Mykolo Biržiškos gimnazijos mokiniai kryptingai veikia demonstruodami rūpestį aplinkosauga: dalyvaujama švietimo projekte „Moku rūšiuoti“, kuris vyksta VŠĮ Problemų sprendimo centre. Tai, kad mokiniai, dalyvaudami minėtose ugdomosiose veiklose, įgauna veiksmingai jų santykius koreguojančių kompetencijų, rodo išvertinimo apklausos duomenys: beveik visi apklausoje dalyvavę II klasių mokiniai (98 proc.) sutinka, kad jų santykiai su daugeliu mokytojų yra draugiški, grįsti pagarba ir pasitikėjimu.

Apibendrinę pateiktus duomenis, vertintojai daro išvadą, kad gimnazijos mokiniams rūpi jų mokyklos, bendruomenės, šalies gerovė, jie sąmoningai prisideda ją kuriant. Pastebėtina, kad aktyvi pilietinė pozicija, nuolat ugdomi komunikaciniai gebėjimai daro svarbią įtaką socialumui mokantis.

Gyvenimo planavimas yra svarbi mokinių ugdomoji kompetencija ruošianti studijoms. Beveik visi gimnazijos mokiniai supranta mokymosi vertę – atsakingai įsitraukia į veiklas pamokose, atlieka mokytojų nurodytas užduotis, gilinasi į ugdymo turinį, siekia pamokos laiką išnaudoti prasmingai. Iš pokalbio su psichologe ir socialine pedagogė paaikškėjo, kad gimnazistai patys geba rasti ir vertinti informaciją apie darbo rinkos kaitos tendencijas, rengia karjeros planus, kuriuose nurodo savo gebėjimus, tikslus, lūkesčius, siekius, projektuoja savo gyvenimo scenarijus. Beveik visi

gimnazistai lankosi studijų mugėse. Gimnazijoje susitarta, kaip sudaryti sąlygas mokiniams, kad jie kryptingai veiktų savo tikslų link: psichologė atlieka mokinių polinkių tyrimą, socialinė pedagogė kiekvieną II klasės mokinių konsultuoja dėl dalykų, kurių reikės pasirenkant konkrečias studijas, o pavaduotoja ugdymui derina mokinių individualius planus, pritaikytus pagal mokinio poreikius. Iš pokalbių su mokiniams nustatyta, kad gimnazistai suvokia, kad gyvenime svarbi ne tik įsigyta specialybė, bet ir kūrybiniai bei komunikaciniai gebėjimai. III kl. mokiniai rengia projektinius darbus, I–II kl. – pildo lūkesčių, mokymosi pasiekimų ir pažangos fiksavimo lentelę. Iš pokalbio su mokiniams bei dokumentų analizės paaiškėjo, kad mokiniams itin prasmingas buvo dalyvavimas karjeros ugdymo pilotiniame projekte „Inovatyvios karjeros modeliavimo sistema“, finansuojamame iš ES fondų „Intelektas. Bendri mokslo – verslo projektai“ (iniciatorė ir vykdytoja UAB „Blue Bridge“). Mokinių savivaldos nariai, kalbėdami su vertintojais, išskyrė savo inicijuotą renginį „Karjeros menas“, kuriame buvę mokiniai, dabar aukštųjų mokyklų studentai arba jau pradėję dirbti pagal profesiją asmenys, per susitikimus su gimnazistais dalinosi studijų patirtimi.

Vertintojų komanda daro išvadą, kad mokinių asmeninio gyvenimo planavimas gimnazijoje vykdomas kryptingai ir tai yra stiprusis gimnazijos veiklos aspektas.

1.2. Pasiekimai ir pažanga yra paveikūs (3 lygis) ir išskiriami kaip stiprusis gimnazijos veiklos aspektas.

1.2.1. Mokinio pasiekimai ir pažanga viršija vidurkį (3 lygis). Daugumos mokinių akademiniai pasiekimai teikia galimybių po gimnazijos baigimo siekti aukštų tikslų. Remiantis Švietimo valdymo informacinės sistemos (toliau – ŠVIS) duomenimis, dauguma gimnazijos absolventų įstoja į universitetus (žr. 1 lentelę).

Švietimo institucijos, kuriose gimnazijos mokiniai tęsia mokymąsi

1 lentelė

Mokslo metai	Institucijos, kuriose tęsia mokslą, grupė	Mokinių skaičius
2017–2018	Bendrojo ugdymo mokykla	192
	Kolegija	7
	Profesinė mokykla	-
	Universitetas	162
SUVESTINĖ		361
2018–2019	Bendrojo ugdymo mokykla	192
	Kolegija	3
	Profesinė mokykla	-
	Universitetas	163
SUVESTINĖ		358

Iš 1 lentelės duomenų matyti, kad visi mokiniai, baigę pagrindinio ugdymo programą, tęsia mokymąsi gimnazijoje, pakankamai stabilus abiturientų skaičius pasirenka universitetinį išsilavinimą.

Kiekvieno mokinio įgytų bendrųjų ir dalykinių kompetencijų visumos lygis mokykloje yra geras. Vertintojų vizito metu beveik visose pamokose mokytojai planavo ugdyti bendrąsias kompetencijas (48 proc. pamokų planuota ugdyti komunikavimo, 41,4 proc. – pažinimo, 40 proc. – mokėjimo mokytis, 24,1 proc. – socialinę, 17,2 proc. – asmeninę, 13,8 proc. – kūrybiškumo, 6,9 proc. – iniciatyvumo kompetencijas pamokose: Ic, IVfA, IVMg5, IIId kl. matematikos, IVAg3 ir IVAg4 kl. informacinių technologijų, IIIAg2 kl. fizikos, IVgA ir Ib kl. lietuvių kalbos ir literatūros. Šiose pamokose kelti tinkamai suformuluoti, pagrįsti duomenimis apie mokinio kompetencijų lygį mokymosi uždaviniai, lanksčiai integruotas dalykinių ir bendrųjų kompetencijų ugdymas. Iš pokalbių su administracija, metodinių grupių pirmininkais paaiškėjo, kad gimnazijai stinga susitarimų dėl mokinio pasiekimų ir pažangos optimalumo, visybiškumo stebėjimo bei vertinimo, o daliai mokytojų – įgūdžių identifikuoti esamą mokinių kompetencijų lygį, juo remiantis planuoti mokinių bendrųjų kompetencijų ugdymo lūkesčius bei numatyti siektiną pažangą. Verta pastebėti, kad paveikiai bendrąsias kompetencijas mokiniai ugdo dalyvaudami įvairiose pilietinio aktyvumo, lyderystės,

neformaliojo švietimo veiklose, dalyvaudami Mokinių savivaldoje, socialinę ir asmeninę kompetencijas – prisiimdami atsakomybę už gimnazijos mikroklimato kūrimą, mokydamiesi konstruktyviai spręsti problemas, planuoti laiką.

Individualūs mokinių poreikiai, iniciatyvos, pastangos ir pasiekimai yra pastebimi, pripažįstami ir skatinami. Mokiniams sudarytos sąlygos aktyviai dalyvauti įvairiuose renginiuose ir neformaliojo švietimo veiklose, kuriose jie pasiekia gerų rezultatų. Gimnazijos mokiniai ar jų komandos dažnai laimi prizines vietas miesto, respublikos ir tarptautinėse olimpiadose, konkursuose (žr. 2 lentelę).

Gimnazijos mokinių pasiekimai dalyvaujant konkursiniuose renginiuose

2 lentelė

Mokslo metai	Konkursiniai renginiai					
	Rajono (miesto)		Šalies		Tarptautiniai	
	Dalyvavusių mokinių skaičius	Prizininkų/laureatų skaičius	Dalyvavusių mokinių skaičius	Prizininkų/laureatų skaičius	Dalyvavusių mokinių skaičius	Prizininkų/laureatų skaičius
2017–2018	208	107	112	108	12	12
2018–2019	223	102	67	61	14	14

Iš 2 lentelės duomenų matyti, kad gimnazijos mokiniai aktyviai ir sėkmingai dalyvauja įvairaus lygmens konkursuose, olimpiadose, projektuose. Gimnazistai dalyvauja ir asmenines kompetencijas ugdančiuose renginiuose, kasmet I klasių gimnazijos vyksta į Mykolo Biržiškos tėviškę, kur Demokratijos šventėje debatų metodu sakomos rinkiminės kalbos. Savivaldos nariai paminėjo ir kartu su Britų ambasada organizuotą gimnazijos bendruomenės pokalbį „Kas Tau yra MGB?“. Už gerus pasiekimus mokiniai giriami, skatinami padėkomis, kiekvienais metais leidžiamas mokinių kūrybos almanachas, tačiau gimnazijos interneto puslapyje ar mokyklos erdvėse informacijos apie 2018–2019 m. m. mokinių pasiekimus nepastebėta, gimnazija neturi tradicijos pasidžiaugti dalyvavimu ir pergalėmis sportiniuose renginiuose, o tai sudarytų sąlygas stiprinti mokinių sveikos gyvensenos nuostatas.

Vertintojai daro išvadą, kad gimnazijoje sudarytos geros sąlygos mokinių akademinį ir meninį gebėjimų ugdymui, geri mokinių pasiekimai stiprina gimnazijos įvaizdį, todėl mokinių pasiekimus ir pažangą išskiria kaip stiprųjį gimnazijos veiklos aspektą.

1.2.2. Gimnazijos pasiekimai ir pažanga yra geri (3 lygis), išskyrus pasiekimų ir pažangos pagrįstumą, kuris vertinamas vidutiniškai. Rezultatyvumas yra geras ir turi potencialo būti labai geras bei išskiriamas kaip stiprusis gimnazijos veiklos aspektas. 2019 m. Mykolo Biržiškos gimnazijos abiturientai valstybinius brandos egzaminus (toliau – VBE) išlaikė aukštesniais balais negu miesto ir šalies abiturientai (žr. 3 lentelę).

2019 m. Mykolo Biržiškos gimnazijos, savivaldybės ir šalies abiturientų VBE įvertinimų vidurkiai

3 lentelė

Mokyklos	Vilniaus Mykolo Biržiškos gimnazija	Savivaldybės mokyklos	Šalies atitinkamo tipo mokyklos
Įvertinimų vidurkiai (balais)	80,4	57,5	50,9

Iš 3 lentelės duomenų matyti, kad gimnazijos abiturientų, 2019 m. laikusių brandos egzaminus, įvertinimų vidurkis 22,9 balo aukštesnis nei savivaldybės ir 29,5 balo – nei šalies abiturientų vidurkis. Pastebėtina, kad šios gimnazijos abiturientų sėkmė laikant VBE yra stabili keletą metų. Pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo (toliau – PUPP) rezultatai taip pat aukštesni už šalies vidurkį. Tokie aukšti gimnazijos mokinių pasiekimai galėtų būti aiškinami tuo, kad vadovaujantis Vilniaus Mykolo Biržiškos gimnazijos direktoriaus 2019 m. vasario mėn. 13 d.

įsakymu Nr. V-16, pretendentas, siekiantis tapti šios gimnazijos mokiniu, turi pateikti tam tikrų konkursų ar olimpiadų laimėjimų diplomus, taip pat dalyvauti žinių ir gebėjimų (lietuvių kalbos, matematikos, užsienio kalbos, istorijos, gamtos mokslų (chemijos, biologijos, fizikos)) patikrinime, tačiau pastaraisiais metais pagal matematikos PUPP rezultatus Mykolo Biržiškos gimnazija, aplenkdama dalį mokyklų, vykdančių mokinių atrankas.

Apibendrinti PUPP, VBE, pusmečių ir metiniai mokinių pasiekimų rezultatai gimnazijoje analizuojami, tačiau analizei stinga gilumo ir kryptingumo. PUPP rezultatai neskelbiami interneto puslapyje, o VBE rezultatai paskelbti tik 2017 m.

Iš Mokytojų tarybos protokolų ir pokalbių su administracija bei mokytojais paaiškėjo, kad mokinių pasiekimai aptariami Mokytojų tarybos posėdžiuose, svarstomi metodinėse grupėse, tačiau gimnazija neanalizuoja mokinių grupių ar klasių mokinių pasiekimų dinamikos, nėra praktikos vertinti kiekvieno mokytojo darbo poveikį mokinių pažangai bei gimnazijos indėlį į mokinių mokymosi sėkmę. 2019 m. gimnazijos veiklos plane mokinių lūkesčių planavimas ir individualios pažangos stebėjimo sistema numatyti kaip viena iš tobulinti pasirinktų sričių. Mokiniai kartu su klasių vadovais nusimato mokymosi lūkesčius, tačiau konkretūs jų įgyvendinimo pamatavimo kriterijai kol kas nėra numatomi. Siekiant veiksmingesnės mokinių pasiekimų ir pažangos stebėsenos, gimnazija turėtų didesnę dėmesį skirti mokinių pažangai pamokose, mokymosi etapo pabaigoje (analizuoti mokinių kontrolinių darbų ir kitų diagnostinių užduočių pasiekimus ir pažangą) vertinti mokytojų darbo poveikį ir gimnazijos indėlį į mokinių pažangą. Gimnazijos strateginiame ir veiklos planuose, SSGG analizėje pateikti duomenys apie mokinių pasiekimus ir pažangą, 2019 m. veiklos plane išsikelti tikslai ir numatytos priemonės pasiekimų gerinimui ir pažangos didinimui, tačiau kol kas gimnazijos mokytojai nėra galutinai apsisprendę, kokios konkrečios bendros strategijos laikytis matuojant, fiksuojant ir stebint mokinių individualią pažangą – asmeninės pažangos stebėjimo sistema gimnazijoje dar tik kuriama (vertintojams pateiktas šios sistemos projektas, asmeninės pažangos vertinimo tema gimnazija yra užsakiusi seminarą mokytojams). Dauguma klasių vadovų koordinuoja mokinio pažangos įsivertinimą bei informuoja tėvus apie pasiekimus.

Stebėtų pamokų analizė leidžia teigti, kad dalis mokytojų aiškinosi mokymosi sėkmių bei nesėkmių priežastis, skyrė dėmesio asmeninės mokinių pažangos ir pasiekimų pagrindimui. Kiekvieno mokinio pažangos ir pasiekimų stebėtose pamokose apibendrintas vertinimas pateiktas 4 lentelėje.

**Kiekvieno mokinio pažangos ir pasiekimų stebėtose pamokose
apibendrintas vertinimas (N=117)**

4 lentelė

Labai gerai	Gera	Patenkinamai	Prastai
10 pamokų	47 pamokos	56 pamokos	4 pamokos
8,5 proc.	40,2 proc.	47,9 proc.	3,4 proc.

Iš 4 lentelės duomenų matyti, kad pasiekimų ir pažangos vertinimo vidurkis – 2,54 (iš 4). Dalyje (48,7 proc.) stebėtų pamokų mokinio pažangos ir pasiekimų duomenys panaudoti tolimesniam mokymuisi. Šiose pamokose mokytojai skyrė tinkamą dėmesį mokinių pažangai, laiku pastebėjo daromas klaidas, sudarė sąlygas jas taisyti. Kryptingai kiekvieno mokinio pažanga ir pasiekimai stebėti (nustatytos mokinio mokymosi stiprybės, naudotos įvairios vertinimo strategijos ir būdai gilesniam mokinio galių pažinimui bei veiksmingesniam išmokimui) IVeB kl. fizinio ugdymo, IIIB, Ie kl. lietuvių k. ir literatūros, IIA ir IIE kl. informacinių technologijų, IIC kl. matematikos, IF kl. geografijos, IID kl. anglų k., IE kl. muzikos, IIIG3 kl. psichologijos pamokose. Pastebėtina, kad visos pamokos, kuriose kiekvieno mokinio pažanga ir pasiekimai įvertinti labai gerai, organizuotos vadovaujantis šiuolaikinės (mokymosi) pedagoginės paradigmos nuostatomis. Šiek tiek daugiau nei pusėje (51,3 proc.) stebėtų pamokų mokinių pažanga ir pasiekimai buvo patenkinami ar prasti. Kaip tobulintinas aspektas aptariamas rodiklis išskirtas 10 (8,5 proc.) stebėtų pamokų, kuriose aptartos veiklos, tačiau nepakankamai tikrinta, kaip mokiniams sekėsi ir ką jie išmoko atlikdami konkrečias užduotis, ne visada grįžta prie mokiniams neaiškių dalykų, konkretūs išmokimo rezultatai

fragmentiškai lyginti arba visai nelyginti su pamokos uždaviniu. Stiprus vertinimo ugdant ir kiekvieno mokinio pažangos ir pasiekimų ryšys (koreliacijos koeficientas – 0,80) rodo, kad tinkamai parinkti formuojamojo vertinimo būdai darytų tiesioginę įtaką mokinių pasiekimams ir pažangai.

Dauguma duomenų apie gimnazijos ir mokinių pasiekimus bei veiklą atsakingai teikiami įvairioms interesų grupėms, tačiau gimnazijos interneto svetainėje informacija apie individualius daugumos mokinių pasiekimus, laimėjimus, VBE rezultatus paskutinį kartą pateikti 2017–2018 m. m. Gimnazijos planavimo dokumentuose teigiama, kad planuojant ugdymą atsižvelgiama į mokinių tolimesnio mokymosi, VBE bei PUPP rezultatus. Ugdymo plane nurodyta, kad vadovaujamas PUPP pasiekimais, tačiau peržvelgus 2019 m. veiklos plano priemones pastebėta, kad PUPP rezultatų analizė nenumatyta, suplanuotas tik mokinių tėvų supažindinimas su patikra, nurodytas patikros laikas. Strateginiame plane pateikti 2017 m. PUPP rezultatai, ŠVIS – duomenys apie gimnazijos pažangą. Dauguma mokinių tėvų atstovų pokalbyje patvirtino, kad yra patenkinti gaunama informacija apie vaikų pasiekimus e. dienyne, telefonu, individualių pokalbių metu. Išanalizavus III–IV kl. mokinių tėvų prisijungimo paskyras ir jų informavimą, paaiškėjo, kad visi tėvai turi galimybę prisijungti prie Tamo dienyno, vertinimo metu tik pavieniai tėvai buvo neprisijungę ilgiau nei mėnesį. Pavaduotoja ugdymui informavo, kad klasės vadovai stebi mokinių tėvų dalyvavimą analizuojant vaiko pažangą bei pasiekimus. Tėvų aktyvumas padidėja, kai informuojama apie gimnazijoje organizuojamus tėvų susitikimus su mokytojais, kurių tikslas – individualiai aptarti mokinio pasiekimus. Tėvai džiaugėsi, kad jų vaikai mokosi būtent šioje gimnazijoje, nurodė, kad gimnazijos vadovai, mokytojai, specialistai suteikia reikalingą informaciją. Vertintojai daro išvadą, kad apie savo veiklą ir jos rezultatus gimnazija sistemingai teikia informaciją savininkui, kitoms suinteresuotomis institucijoms.

2. UGDYMAS(IS) IR MOKINIŲ PATIRTYS

Vilniaus Mykolo Biržiškos gimnazijos ugdymas(is) ir mokinių patirtys vertinami gerai (3 lygis).

2.1. Ugdymo(si) planavimas yra patenkinamas (2 lygis).

2.1.1. Ugdymosi tikslai, jų pagrįstumas, sąryšingumas ir kontekstualumas neišskirtiniai (2 lygis). Iš gimnazijos ugdymo plano analizės nustatyta, kad ugdymo turinys formuojamas atsižvelgiant į mokinių pasirinkimus, jų pasiekimus ir gimnazijos galimybes. Pokalbyje tikslųjų, gamtos mokslų, meninio ir technologinio ugdymo skyriaus vedėja teigė, kad mokytojai rengia ilgalaikius planus vieniems metams pagal susitartą formą. Ilgalaikių planų analizė parodė, kad vieno mokytojo parengto ilgalaikio plano įvadinė dalis yra bendra visoms koncentro ir paralelėms jo mokomoms klasėms. Tokiu būdu sudarant ilgalaikį planą, ugdymo turinys konkrečiai klasei pritaikomas iš dalies, t.y. neatsižvelgiama į klasės kontekstą, mokinių pasiekimus pagal Bendrąsias ugdymo programas, vertinimo formų pritaikymo galimybes. Dalis analizuotų ilgalaikių planų buvo koreguoti: pastabos orientuotos į temų kaitą, datas, pamokų skaičių vienai ar kitai temai. Ilgalaikių planų bendrojoje dalyje aptartos integracijos su kitais dalykais galimybės, tačiau toliau nedetalizuojama, mokant kokių temų ir kaip tai bus daroma. Kai kurie mokytojai ilgalaikių planų grafoje „Pastabos, korekcija“ nurodo programų („Žmogaus saugos bendroji programa“, „Sveikatos ir lytiškumo ugdymo bei rengimo šeimai bendroji programa“), kurios turi būti integruojamos į mokomųjų dalykų turinį, temas. Sudarant ilgalaikius planus, siektina laikytis mokyklos susitarimų ir atsižvelgti į klasės kontekstą.

Vertinant ugdymo(si) tikslus, atlikta pateiktų pamokos kortelių analizė, kuri rodo, kad dažniausiai (71,6 proc.) mokytojai planavo ugdyti bendrąsias kompetencijas, t.y. mokėjimo mokytis, pažinimo, komunikavimo, socialinę. Pavieniai mokytojai (4,1 proc.) koncentravosi tik į dalykines kompetencijas, mažiau nei penktadalis (16,5 proc.) – jungė dalykines ir bendrąsias kompetencijas. 14,8 proc. mokytojų planuodami pamoką, numatydami veiklas, užduotis, detalizavo koku būdu bus siekiama kompetencijų ugdymo (pvz., komunikavimo – „naudoja įvairias bendravimo priemones, mokosi pagrįsti savo požiūrį“), pažinimo – „numato pažintinės veiklos rezultatus ir nuosekliai veikia“, mokėjimo mokytis – „mokosi pasitikėti savo jėgomis“). Ugdymo tikslų pagrįstumas, sąryšingumas ir kontekstualumas 15 (12,4 proc.) stebėtų veiklų įvertinti kaip stiprusis pamokos

aspektas. Šiose veiklose tinkamai suderinti pamokos ir kompetencijų ugdymo tikslai (Ic kl. istorijos, Ie, IIIfA kl. lietuvių k. ir literatūros, If kl. fizinio ugdymo, IVMg2 kl. istorijos (modulis) pamokos); gerai ir labai gerai parenkant veiklas ir užduotis įgyvendinti asmenybės ugdymo tikslai (IVeB kl. fizinio ugdymo Id, IIa kl. informacinių technologijų, IIb kl. matematikos, IIIAg2 kl. fizikos, IVf kl. fizinio ugdymo, IVMg5 kl. matematikos (modulis) pamokos).

Atlikus stebėtų pamokų protokolų analizę, nustatyta, kad dauguma (86,8 proc.) mokytojų formulavo ir pamokos pradžioje skelbė mokymo tikslus ir mokymosi uždavinius. Iš jų – 17,4 proc. mokytojų pamokos uždavinio tikslingumą, veiklas ir vertinimą aptarė su mokiniais, paaiškino, kokių pasiekimų iš jų tikimasi, kokie rezultatai bus laikomi sėkmingais. Formuluodami pamokos uždavinius, 28,9 proc. mokytojų aptarė, ką ir kokiomis sąlygomis mokiniai gebės atlikti, ir dažniausiai numatė kiekybinius vertinimo kriterijus, pavyzdžiui, *„porose kurs 6–7 sakinių teksto suvokimo, žodyno įtvirtinimo užduotis“*, *„peržiūrėsite video reportažą ir užrašysite 3–4 organizuojamos šventės tikslus“*, *„dirbdami individualiai, poroje ir grupėje, remdamiesi patirtimi ir perskaitytu tekstu, įvardinsite bent 2–3 personažo genialumo priežastis“*. Kai kurie mokytojai numatė ne tik kiekybinius, bet ir kokybinius vertinimo kriterijus (pvz., *„gebės techniškai teisingai atlikti 6 fizines užduotis“*, *„taisyklingai nubraižys 4 sakinių schemas ir sukurs su šiais sakiniais rišlų tekstą“*, *„gebės taisyklingai atlikti perdavimus komandos nariams bei atlikti dvižingsnį žaidimo metu“*). Pastebėtina, kad planuojant pamoką, keliant pamokos uždavinius tikslinga atsižvelgti į skirtingus mokinių gebėjimus, numatant ne tik kiekybinius, bet ir kokybės, tikslumo, taisyklingumo reikalaujančius kriterijus. Aiškūs pamokos uždaviniai yra formuojamojo vertinimo pagrindas, nes žinodami, ko turi išmokti mokiniai, mokytojai gali tinkamai įvertinti mokymosi rezultatus.

2.1.2. Ugdymo planų ir tvarkaraščių naudingumas ir patogumas mokiniams patenkinamas (2 lygis).

Gimnazijos ugdymo planą dvejiems metams parengė darbo grupė, kuri vadovavosi 2019–2020 ir 2020–2021 mokslo metų pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų Bendraisiais ugdymo planais (toliau – BUP). Gimnazijos ugdymo planas (toliau – GUP) atitinka BUP keliamus tikslus ir yra pritaikytas gimnazijos kontekstui, jame užtikrinamas mokymosi programų tęstinumas ir perimamumas, mokiniai turi galimybių pasirinkti pasirenkamuosius dalykus, modulius, neformaliojo vaikų švietimo užsiėmimus. Gimnazijos ugdymo plane aptartas švietimo pagalbos teikimas, pamokų, skirtų mokinio ugdymo poreikiams ir mokymosi pagalbai teikti paskirstymo principai, neformaliojo vaikų švietimo pasiūla ir organizavimas, socialinės-pilietinės veiklos vykdymas ir t.t. Kai kuriais atvejais GUP vartojamos sąvokos nesutampa su BUP sąvokomis (pvz., *„neformalusis ugdymas“*), mokomųjų dalykų pavadinimais (pvz., *kūno kultūra, pilietiškumo ugdymas, ekonomika*), neatitinka taikomos prevencinės programos pavadinimas. Ugdymo plane neaparta pažintinė, kultūrinė, meninė, kūrybinė veikla, nefiksuoti susitarimai dėl diferencijavimo ir individualizavimo organizavimo. Išanalizavus dienos darbo laiką, nustatyta, kad pertraukų trukmė atitinka Lietuvos higienos normos HN 21:2017 („Mokykla, vykdanči bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“) reikalavimus. Išanalizavus stebėtų pamokų protokolus pamokos plano naudingumo aspektu paaiškėjo, kad 17 kartų (14 proc. visų stebėtų veiklų) planų naudingumas vertintojų išskirtas kaip stiprusis pamokos aspektas. Tinkamai suplanuotos veiklos, parinktos užduotys užfiksuotos Ia, Ig kl. anglų k., IIg, IIId kl. matematikos, Ie, IIb kl. muzikos, Ic, IIcB kl. fizinio ugdymo pamokose. Ugdymo planavimas, atsižvelgiant į BUP nuostatas, mokyklos ugdymo organizavimo sprendimų atnaujinimą, patenkinamas.

Gimnazijos ugdymo turinio įgyvendinimą reguliuoja pamokų, užsiėmimų, skirtų mokinio ugdymosi poreikiams tenkinti, individualių akademinių konsultacijų, neformaliojo švietimo (gimnazija vartoja sąvoką „ugdymo“) tvarkaraščiai. Pokalbio metu mokiniai (savivaldos nariai) teigė, kad, įvertinus mokyklos galimybes, tvarkaraščiai jų poreikius tenkina. Pokalbio metu skyriaus vedėja, atsakinga už tvarkaraščių sudarymą, teigė, kad individualūs mokinių planai derinami su mokiniais, kartais į šį procesą įsitraukia tėvai. Atlikus tvarkaraščių analizę paaiškėjo, kad iš dalies laikomasi ugdymo proceso organizavimo reikalavimų, kuriuos nustato Lietuvos higienos normos HN 21:2017 ir BUP IV skirsnis „Mokymosi krūvio reguliavimas“ (mokiniai turi ne daugiau kaip 7 pamokas per dieną, neviršijamas maksimalus leidžiamas pamokų skaičius per savaitę), tačiau daliai klasių

paskutiniosios pamokos (šeštosios ir septintosios) skirtos dalykų, kurie reikalauja didesnio susikaupimo ir pastangų, mokymuisi: Ia kl. pirmadienį 6 ir 7 pamoką, Id, If, Iib kl. antradienį 7 pamoką, Ig, Id kl. 6 pamoką, Ic kl. penktadienį 7 pamoką mokosi matematikos, Iig kl. trečiadienį turi šešias pamokas (lietuvių k. ir literatūra (dvi pamokos), šokis, informacinės technologijos, ekonomika (dvi pamokos), o paskutinę savaitės dieną – matematiką (dvi pamokos), anglų k., fiziką, chemiją, geografiją. Kai kurių klasių krūvio išdėstymas per savaitę yra netolygus, pavyzdžiui, Iib, Iid kl. trečiadienį turi šešias pamokas, o penktadienį – septynias. Susitikimo metu mokiniai teigė, kad dažniausiai per savaitę jie rašo 2–3 kontrolinius darbus. Gimnazijos pateikta informacija rodo, kad vertinimo savaitę (prieš mokinių rudens atostogas) penkios klasės rašė kontrolinius darbus per paskutines (6 arba 7) pamokas, šešios klasės rašė kontrolinius darbus penktadienį. Palyginus mokyklos pateiktus tvarkaraščius paaiškėjo, kad dalis numatytų užsiėmimų vyksta tuo pačiu metu, todėl apribojamas dalies mokinių dalyvavimas viename ar kitame užsiėmime (pvz., ketvirtadienį individualioje istorijos konsultacijoje negali dalyvauti Ic, Id, If, Ig, Iic, Iif, Iig kl. mokiniai, pirmadienį individualioje informacinių technologijų konsultacijoje – Ia, Ib, Ic, Id, Ie, If, Iid, Iif, Iig kl. mokiniai), pavieniais atvejais sutampa to paties mokytojo skirtingų paskirčių užsiėmimai (pvz., antradienį numatytas chemijos užsiėmimas „Darbas su mokiniais, turinčiais mokymosi spragų“ sutampa su to paties mokytojo vedama klasės valandėle, tinklinio ir lengvosios atletikos užsiėmimai – su individualioms konsultacijoms skirtu laiku). Pokalbiuose mokytojai nurodė, kad dėl didelio mokinių užimtumo, pasirenkamųjų dalykų, modulių pasiūlos, sutapus mokinio pasirinktų dalykų pamokų laikui, mokiniui leidžiama dalį to dalyko pamokų lankyti su kita grupe.

2.1.3. Orientavimasis į mokinių poreikius vertinamas gerai (3 lygis), o pagalba mokiniui yra stiprusis gimnazijos veiklos aspektas (3 lygis). Gimnazijoje nuolat analizuojami ugdymo(si) rezultatai: PUPP, VBE, pusmečių mokymosi pasiekimai, pažangumo ir lankomumo ataskaitos, diagnostinių ir bandomųjų egzaminų rezultatai. Tiriant pirmų klasių mokinių mokymosi poreikius, rugsėjo mėnesį rašomi lietuvių k., matematikos ir anglų k. patikrinamieji darbai, pagal jų rezultatus mokiniams siūlomos konsultacijos. Siekiant išsiaiškinti pirmų klasių mokinių emocinę būseną, lūkesčius, gimnazijos psichologė vykdo adaptacijos ir lūkesčių tyrimą, kurio rezultatus pristato Mokytojų tarybai, tėvams. Mokinių tyrimų rezultatai panaudojami organizuojant pagalbą. Mokykloje sudarytas individualių akademinių konsultacijų tvarkaraštis, kuriame konsultacijoms paskirtos 77 valandos, daugiausiai – lietuvių k. ir literatūrai bei matematikai. Gimnazijoje realizuojama galimybė tenkinti individualius ugdymosi poreikius. III ir IV klasių mokiniai renkasi įvairias dalykų ir jų mokymosi kursų programas, dalykų modulius ir, atsižvelgiant į mokinio karjeros planavimo poreikį, gali keisti individualius ugdymo planus. Gimnazija siūlo mokiniams 13 skirtingų neformaliojo švietimo užsiėmimų. Pokalbiuose tėvai ir mokiniai teigė, kad mokykla tenkina daugumos mokinių ir tėvų lūkesčius.

Gimnazijoje susitarta dėl pagalbos teikimo mokiniams. Pokalbiai su Vaiko gerovės komisija, pagalbos mokiniui specialistais atskleidė, kad socialinė, psichologinė ir ugdymo pagalba teikiama vykdant prevencinę veiklą, atliekant tyrimus, apklausas, įsiklausant į mokinių, tėvų ir mokytojų problemas. Socialinę ir psichologinę pagalbą mokiniui pagal poreikį teikia socialinė pedagogė ir psichologė, klasių vadovai, mokytojai. Pagalbos specialistės įvardijo, kad dažniausiai VGK sprendžiamos problemos, susijusios su mokyklos nelankymu, žalingais įpročiais, emocijų valdymu. Teikdama pagalbą, mokykla bendradarbiauja su Vilniaus Pedagogine psichologine tarnyba, Vaikų teisių apsaugos tarnyba, Vilniaus miesto mokytojų švietimo centru, Vilniaus policijos komisariato Justiniškių skyriaus vaikų ir jaunimo teisės pažeidimų ir prevencijos grupe, Vilniaus apskr. VPK Vilniaus m. 6 PK komisariatu. Siekiant užtikrinti mokinių saugumą ir stiprinti sveikos gyvensenos nuostatas, dėmesys skiriamas prevencijai: skaitomos paskaitos („Kaip atpažinti, reaguoti ir padėti mokiniui, patiriančiam sunkius išgyvenimus“, „Valgymo sutrikimai“, „Elektroninė cigaretė“ ir t.t.), vykdomi projektai („Sveikos gyvensenos skatinimas ir moksleivių sveikatos raštingumo ugdymas Vilniaus mieste“), įgyvendinamos programos (Vilniaus miesto savivaldybės Visuomenės sveikatos biuro psichoaktyvių medžiagų prevencinė programa „Be iliuzijų“), organizuojami renginiai, šiais mokslo metais pradėta įgyvendinti Lions Quest programa „Raktai į sėkmę“. Mokinių savivaldos nariai kaip vieną iš gimnazijos pasiekimų įvardijo mokinių saugumą. Susidūręs su ugdymosi

problemomis mokinyi pagalbos gali sulaukti iš mokytojo pamokoje, po pamokų lankydamasis konsultacijose. Vertintojai veiksmingą pagalbą pamokoje fiksavo 10 proc. stebėtų pamokų: Id kl. technologijų, IId, IIId, IIIB, IVfA kl. matematikos, IVd, IVgA kl. lietuvių k. ir literatūros, IVeB kl. fizinio ugdymo, IVMg3 kl. biologijos (modulis). Mokyklos bendruomenės pastangos kuriant saugią aplinką, pagalbos specialistų veikla organizuojant prevencinę veiklą, konsultuojant mokinius, tėvus ir mokytojus, padedant mokiniams įveikti adaptacijos sunkumus, sprendžiant ugdymo, emocijų valdymo, lankomumo problemas, mažinant žalingų įpročių mastą vertinamos kaip stiprusis gimnazijos veiklos aspektas.

Mokytojai tinkamai ugdo kiekvieno mokinio gabumus ir talentus. Gimnazijos mokiniai atrenkami pagal pagrindinio ugdymo I dalies mokymosi vidurkį ir stojamųjų testų rezultatus. Toliau jų gebėjimų tyrimai nėra atliekami, nors mokyklos psichologė turi reikiamą kvalifikaciją. Pokalbyje su Vaiko gerovės komisijos nariais paaiškėjo, kad mokyklos bendruomenė gabiais vaikais įvardija ne vien tuos, kurie pasiekia gerų akademinų rezultatų, bet ir tuos, kurių gebėjimai atsiskleidžia įvairių renginių metu. Bendraamžių lygi pranokstantiems mokiniams sudaromos sąlygos atskleisti ir pristatyti savo gabumus: kiekvienais metais kuriančių tekstus, poeziją, muzikuojančių, piešiančių mokinių darbai pristatomi mokinių kūrybos almanache, leidžiamas internetinis laikraštis „MBGatvė“, palaikomos mokinių idėjos organizuojant renginius. Gerų akademinų pasiekimų pasiekiantys mokiniai skatinami dalyvauti įvairiose olimpiadose, konkursuose. 2017–2018 m. m. 73 mokiniai tapo įvairių respublikinių konkursų, olimpiadų prizininkais. Vertinimo savaitę gabių vaikų ugdymui pamokose skirta mažai dėmesio: individualios užduotys gabiems mokiniams skirtos I g kl. technologijų, IIIe kl. lietuvių k. ir literatūros pamokose. Ugdydama gabius mokinius, mokykla bendradarbiauja su kitomis institucijomis, socialiniais partneriais. Gimnazijos bendradarbiavimas su aukštosiomis mokyklomis (VU, VGTU, KTU, LSMU, ISM ir kt.) ir kitomis organizacijomis, kurios yra atsakingos už studijas užsienyje (kalba.lt, kastu.lt, Baltic Council for International Education ir kt.) bei įvairių parodų, paskaitų organizavimas, padeda mokiniams apsispręsti dėl aukštųjų mokyklų ir studijų programų pasirinkimo, siekti geresnių rezultatų. Kartu su Vilniaus Žirmūnų, Jono Pauliaus II-ojo, Simono Daukanto ir Žemynos gimnazijomis organizuojamos olimpiados, konkursai. Mokyklos kuriamos sąlygos padeda atskleisti mokinių meninius gabumus, pasiekti gerų akademinų rezultatų, pasirinkti tolesnio mokymosi kryptį.

2.2. Vadovavimas mokymuisi vertinamas gerai (3 lygis).

Pamokos aspekto „Vadovavimas kiekvieno mokinio ugdymuisi“ vertinimo vidurkis – 2,57 (moda – 3). Apibendrintas vertinimas pateiktas 5 lentelėje.

Vadovavimo kiekvieno mokinio ugdymuisi apibendrintas vertinimas (N=117)

5 lentelė

Labai gerai	Gerai	Patenkinamai	Prastai
11 pamokų	51 pamoka	49 pamokos	6 pamokos
9,4 proc.	43,6 proc.	41,9 proc.	5,1 proc.

Iš 5 lentelės duomenų matyti, kad 53 proc. stebėtų pamokų vadovavimas ugdymuisi vertintas labai gerai ir gerai, 47 proc. – patenkinamai ir prastai. Trečdalyje (33,1 proc.) vertintų veiklų mokytojai bandė dirbti šiuolaikiškai – taikė sąveikos paradigmą: patys formulavo mokymo tikslus, tačiau juos aptarė su mokiniais, parinkdami mokymo metodus derino mokymą su mokymusi. 13,2 proc. stebėtų pamokų vyko mokymosi (šiuolaikinės) paradigmos kontekste, kur mokytojas – mokymosi patarėjas, konsultuojantis mokinį, kai jam besimokant iškyla problemų. Atkreiptinas dėmesys, kad pamokose, kuriose vyravo mokymosi (šiuolaikinė) paradigma, visų penkių pamokos aspektų apibendrintas vertinimas yra aukštesnis nei sąveikos ar tradicinės (poveikio) ugdymo paradigmos pamokose (žr. 2 priedo 8 lentelę). Remiantis 2 priedo 8 lentelės duomenimis, mokymosi filosofija grįstose pamokose vadovavimo kiekvieno mokinio ugdymuisi vertinimo vidurkis – 3,8, o tradicinės (poveikio) paradigmos – žemiausias, t.y. 2,1.

2.2.1. Mokymosi lūkesčiai ir mokinių skatinimas yra paveikūs (3 lygis). Gimnazijos dokumentų analizė, pokalbiai su bendruomenės atstovais atskleidė, kad dauguma mokytojų planuodami ugdymo

turinį jį praplečia ir pagilina, numatydami siektinus rezultatus, kuria mokinių pastangas stimuliuojančius iššūkius. Tai stebėta Ig kl. technologijų, IIf kl. muzikos, IIg kl. matematikos, IIIg3 kl. psichologijos pamokose. Mokytojų palaikymas ir nuostatos padėjo formuoti aukštiesiems mokinių siekiams Ia kl. chemijos, If kl. geografijos, IId kl. anglų k., IIIf kl. matematikos, IVAg1 kl. fizikos pamokose ir IIIg kl. neformaliojo vaikų švietimo „Salsos būrelis“ užsiėmime. Parinkdami prasmingas veiklas, užduotis, tinkamus metodus mokytojai sudarė sąlygas daugumai mokinių patirti mokymosi sėkmę. 9,9 proc. stebėtų pamokų mokymosi sėkmė, galimybė pasidžiaugti savo ir kitų darbais įvardinta kaip stiprusis pamokos aspektas. Tai stebėta Ib kl. matematikos, IIf kl. anglų k., IId kl. anglų k., IIc kl. biologijos, IIIf kl. ekonomikos ir verslumo, tikybos, dailės pamokose, teatro studijos „Žmogonai“ (neformalusis vaikų švietimas) užsiėmimo metu; mokiniams leista klysti, taisyti klaidas ir iš jų mokytis IIbg1 kl. anglų k., IId kl. fizinio ugdymo, IIIf kl. lietuvių k. ir literatūros, IVMg2 kl. istorijos (modulis) pamokose. Apibendrinti stebėtų pamokų duomenys rodo, kad mokytojai tinkamai įprasmino mokymąsi panaudodami mokinių gyvenimo patirtis, turimas žinias. 19,8 proc. visų stebėtų pamokų mokymosi įprasminimą vertintojai išskyrė kaip stiprųjį pamokos aspektą. Ic kl. dailės, If kl. fizikos, Ig kl. rusų k., Ie, IIf kl. anglų k., IIIfA, IVeA kl. lietuvių k. ir literatūros pamokose mokymasis padėjo mokiniams įgyti stebėjimo, socialinių sąveikų, kūrybos patirties, IIIf kl. etikos, IVBg1 kl. biologijos ir IVMg3 kl. biologijos (modulis) pamokose mokiniai sprendė realaus gyvenimo problemas, kėlė hipotezes. Įvertinę įvardintus duomenis, vertintojai daro išvadą, kad mokymosi lūkesčiai ir mokinių skatinimas yra stiprusis gimnazijos veiklos aspektas. Pamokose, kuriose vyravo sąveikos arba mokymosi paradigmos, mokytojai parinko tinkamo, mokiniams įveikiamo lygmens ugdymo(si) turinį, užduotis, metodus, sudarė sąlygas patirti mokymosi džiaugsmą ir prasmę įgyjant įvairios patirties, aktualius mąstymo ir veiklos gebėjimus.

2.2.2. Ugdymo(si) organizavimas vertinamas patenkinamai (2 lygis), išskyrus klasės valdymą, kuris yra tinkamas. Gimnazijos ugdymo plane numatyti lietuvių k., rusų k., matematikos, fizikos, chemijos, prancūzų k., informacinių technologijų, geografijos, muzikos, dailės užsiėmimai, skirti darbui su mokiniais, turinčiais spragų, ir darbui su gabiais mokiniais. Nepaisant šių, su išoriniu diferencijavimu susijusių ugdymo organizavimo sprendimų, gimnazijos įsivertinimo išvadose diferencijavimas, individualizavimas, suasmeninimas įvardijami kaip tobulinti veiklos aspektai. Pokalbiuose su Metodine taryba ir VGK vertintojai identifikavo, kad mokytojai pripažįsta mokinių skirtybes, tačiau, organizuodami mokymą(si) pamokoje, į tai atsižvelgia nepakankamai. Kai kurie mokytojai ilgalaikiuose planuose įvardijo temas, gebėjimus, kurių būtų mokomi aukštesnių pasiekimų mokiniai, tačiau planuodami pamoką, formuluodami pamokos uždavinius nenumatė mokinių veiklos, užduočių, vertinimo būdų įvairovės, kurie atitiktų skirtingus mokinių gebėjimus, asmeninius ir ugdymosi poreikius, interesus, mokymosi stilius. Tinkamas ugdymo diferencijavimas stebėtas 6 pamokose: If kl. matematikos pamokoje mokiniams skirti diferencijuoti namų darbai, technologijų ir lietuvių k. ir literatūros pamokose siekta suasmeninti mokymąsi suteikiant galimybę pasirinkti užduotis, keliant individualius siekius; IIf kl. informacinių technologijų, IIc k. matematikos pamokose diferencijuota pagal užduočių atlikimo tempą, IIc kl. lietuvių k. ir literatūros pamokoje taikyti pergrupavimo pagal mokinių mokymosi poreikius būdai. Jeigu mokytojai, pripažindami mokinių skirtybes ir pažindami jų poreikius, taikytų pamokose skirtingas, mokinių poreikius tenkinančias užduotis, pritaikytų įvairius vertinimo, mokymosi būdus, sudarytų galimybę rinktis temas, problemas, tempą, tai padidėjęs mokinių įsitraukimas padėtų siekti jiems mokymosi sėkmės, leistų patirti mokymosi džiaugsmą ir daryti nuolatinę pažangą.

Ugdymo(si) integralumas patenkinamas. Gimnazijos ugdymo plane numatyta Ugdymo karjerai, Sveikatos ir lytiškumo ugdymo bei rengimo šeimai, Alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo, Sveikatos ugdymo programų integracija į mokomuosius dalykus bei klasės vadovų veiklos planus. Prasminga integracija stebėta neformaliajame vaikų švietime: debatų klubo anglų kalba, turizmo ir technologijų integracija keliautojų klube „Kertam kampa“. Ilgalaikių planų analizė atskleidė, kad planuodami ugdymo turinį, mokytojai numato integracijos su kitais mokomaisiais dalykais galimybes, tačiau jų nedetalizuoja, nenumato temų, laiko, kada tai atliks. Ugdymo integralumą kaip stiprųjį pamokos aspektą vertintojai išskyrė 5,8 proc. pamokų, pvz., IIIf kl. rusų k. pamokoje fiksavo integraciją su ugdymu karjerai, fizikos pamokoje – su muzika, IIIv kl.

prancūzų k. pamokoje ugdymo tikslams pasiekti pasinaudota muzikos, šokio, etikos, IId kl. vokiečių k. pamokoje – geografijos žiniomis. Gimnazijoje organizuojami III klasių mokinių projektiniai darbai, kuriuos rengiant jungiamos įvairios mokymosi patirtys. Prasmingas poezijos, prozos, dailės muzikos ir teatro integravimas stebėtas mokinių kūrybinių darbų almanacho „Tyla ir žodžiai“ renginyje – pristatyme.

Ugdymo(si) įvairovė vidutiniška. Vertintojai nustatė, kad dalyje (53,7 proc.) stebėtų pamokų dominavo mokytojas, kuris aiškino, demonstravo, vaizdavo, organizavo darbą su visa klase arba savarankišką užduočių atlikimą. Tokiu būdu organizuotose pamokose mokiniai mokėsi, tačiau neturėjo galimybių patirti įvairių mokymosi būdų ir formų, išbandyti įvairių rūšių užduotis. 46,3 proc. stebėtų pamokų derintas individualus, partneriškas, grupinis, visos klasės darbas, mokymo metodai skatino aktyvų mokinių mokymąsi, mokiniai turėjo galimybių mokytis ne tik iš mokytojo, bet ir vieni iš kitų. Ugdymosi įvairovė išsiskyrė šios pamokos:

- galimybių tinkamai bendradarbiauti porose sudaryta If, IId, IVe kl. fizinio ugdymo, Ie, IIIId kl. anglų k., IIIf kl. etikos, II kl. biotechnologijų, IVgA kl. lietuvių k. ir literatūros, IVAg3 kl. chemijos, IVMg5 kl. matematikos (modulis) pamokose;
- prasminga veikla grupėse organizuota Ib kl. matematikos, Ic kl. istorijos, Ie kl. lietuvių k. ir literatūros, IIc kl. geografijos, IIIg3 kl. psichologijos pamokose;
- mokinių aktyvumą, įsitraukimą, naujų žinių konstravimą skatino diskusijos If kl. geografijos, Id kl. tikybos, IIg kl. vokiečių k., IIIIf kl. lietuvių k. ir literatūros pamokose;
- sėkmingai probleminių klausimų sprendimas vyko IIg kl. anglų k., IVMg3 kl. biologijos (modulis), IVMg2 kl. istorijos (modulis) pamokose.

Klasės valdymas geras. Mokyklos administracija, mokytojai akcentavo, kad dauguma mokinių motyvuoti, turintys asmeninių mokymosi lūkesčių, todėl nekyla elgesio problemų – mokytojams nereikia skirti daug pastangų klasės valdymui. Vertinimo savaitę vertintojai nefiksavo destruktivaus elgesio, drausmės pažeidimų atvejų. Beveik visose pamokose mokiniai laikėsi susitarimų, elgesio taisyklių, stropiai vykdė mokytojų nurodymus. Mokytojai drausmę ir tvarką palaikė sutelkdami daugumos mokinių dėmesį į užduočių atlikimą, užtikrindami tinkamą laiko panaudojimą, tačiau dažniausiai dominavo tiesioginis klasės valdymas, nukreiptas į mokytojų nurodymų vykdymą ir būdingas mokymo (poveikio) paradigmos pamokoms.

2.3. Mokymosi patirtys viršija vidurkį (3 lygis).

2.3.1. Mokymasis vertinamas gerai (3 lygis). Apibendrintas mokymosi patirčių vertinimas pateiktas 6 lentelėje.

Mokymosi patirčių apibendrintas vertinimas stebėtose pamokose (N=117)

6 lentelė

Labai gerai	Gerai	Patenkinamai	Prastai
13 pamokų	63 pamokos	39 pamokos	2 pamokos
11,1 proc.	53,9proc.	33,3 proc.	1,7 proc.

Iš 6 lentelės duomenų matyti, kad 11,1 proc. stebėtų pamokų mokinių mokymosi patirtys vertintos labai gerai. Šiose pamokose mokiniai gebėjo išsikelti mokymosi tikslus, savarankiškai pasirinkti užduočių atlikimo būdą, sieti išmokus dalykus ir asmenines patirtis su nežinomais dalykais, padėjo vieni kitiems, išsakyti savo mintis ir išklausti kitus, diskutuoti, kurti bendrą supratimą.

Savivaldumas mokantis, kaip stiprusis pamokos aspektas, išskirtas 18 (15,4 proc.) pamokų. Paveikus mokinių mokymosi savivaldumas stebėtas IVAg3 kl. informacinių technologijų, Ie kl. anglų k. (mokiniai savarankiškai gebėjo pasirinkti užduoties atlikimo būdus), Ila kl. anglų k., Id kl. prancūzų k., IVMg2 kl. istorijos modulio (beveik visi mokiniai gebėjo susirasti reikiamą informaciją ir ją pateikti), IIIf kl. ekonomikos, If kl., IIc kl. lietuvių k. ir literatūros (mokiniai gebėjo išsikelti mokymosi tikslus), Ig kl. technologijų (dauguma mokinių gebėjo išsikelti mokymosi tikslus, pasirinkti mokymosi būdus), IIIv kl. prancūzų k., IIIId kl. matematikos, Ia kl. chemijos (dauguma mokinių nebijojo klausti, aiškinosi, reiškė savo nuomonę), IVc kl. anglų k. (mokiniai gebėjo planuoti

ir valdyti mokymosi laiką) pamokose. Kaip tobulintinas pamokos aspektas savivaldumas mokantis fiksuotas 9 (7,7 proc.) pamokose. Remiantis pamokų stebėjimo protokolais, nustatyta, kad daugumoje (79,5 proc.) pamokų mokinių savivaldaus mokymosi galimybes riboja pamokos organizavimas remiantis mokymo paradigma (žr. 2 priedo 2 lentelę), t. y. mokytojo dominavimas, menkas dėmesys mokėjimo mokytis kompetencijos ugdymui(si). Vertintojai pastebi, kad darbštūs, motyvuoti, pasižymintys aukšta savivoka ir saviverte šios gimnazijos mokiniai yra pasirengę mokytis savivaldžiai (kai tik pamokose tam buvo sudarytos galimybės, gimnazistai jomis noriai naudojosi), tačiau dažnas tiesioginis mokytojo vadovavimas (mokiniai dažniausiai neįtraukti į mokymosi uždavinio kėlimą(si), neskatinanti rinktis šaltinius, priemones, mokymosi, išmokimo pristatymo būdus ir kt.), per menkas dėmesys įsivertinimo ir vertinimo informacijos naudojimui tikslingam tolesniam mokymuisi planuoti nesudarė sąlygų valdyti savo mokymąsi. Vertintojai daro išvadą, kad mokytojų pastangas sudaryti tinkamas sąlygas savivaldžiam mokinių mokymuisi verta tobulinti, sustiprinti ir išplėtoti.

Dauguma mokytojų stebėtose pamokose skatino mokinius prisiminti, ką jie anksčiau yra išmoke, turimą asmeninę patirtį sieti su nauju pamokos turiniu ir taip užtikrino mokymo(si) tęstinumą. Kaip stiprusis pamokos aspektas mokymosi konstruktyvumas fiksuotas 16 (13,7 proc.) pamokų: IIa kl. informacinių technologijų, Ia kl. chemijos, IIIAc, IVAg kl. lietuvių k. ir literatūros pamokose fiksuotas tinkamas įgytų žinių ir gebėjimų pritaikymas mokantis naują turinį, mokymo(si) siejimas su mokinių gyvenimo patirtimis, IIg, IVfg1 kl. anglų k. pamokose mokiniams sudarytos sąlygos pademonstruoti savo įgūdžius siejant naujai išmokus dalykus su nežinomais, IIIB kl. fizikos, IIIv kl. prancūzų k., II f kl. etikos, IIIb kl. matematikos, If kl. geografijos, IIIg3 kl. psichologijos pamokose mokiniai mokytis suvokti, patikrinti ir perkonstruoti savo supratimą, mąstymą, IVv kl. braižybos pamokoje skatinta vizualizuoti ir paaiškinti mąstymą, pademonstruoti įgūdžius. Pastebėtina, kad pamokos, kuriose tinkamai siekta konstruktyvumo, buvo šiuolaikiškos, skatinančios įgyti prasmingos patirties, tačiau daugumoje (77,8 proc.) pamokų mokymosi konstruktyvumas nesistemiškai panaudotas mokinių mokymosi kokybei užtikrinti.

Mokymosi socialumas tinkamas ir yra stiprusis gimnazijos veiklos aspektas. Stebėtose pamokose dauguma mokinių, mokytojų motyvuojami, operatyviai ir veiksmingai gebėjo bendradarbiauti porose ar grupėse, kartu dalyvauti mokymosi ir kūrybos procese. Daugumos mokinių gebėjimas mokytis bendradarbiaujant įvairaus dydžio grupėse kaip stiprusis pamokos aspektas išskirtas 32 (27,4 proc.) pamokose. Veiksmingo mokymosi socialumo požymiais – mokinių gebėjimu išsakyti savo mintis, klausti, diskutuoti, padėti vienas kitam, ginti savo nuomonę, paaiškinti požiūrį, drauge analizuoti ir spręsti problemas, kurti bendrą supratimą – išsiskyrė IIc kl. biotechnologijų, Ia kl. chemijos, III f, IVd. kl. lietuvių k. ir literatūros, IIIv kl. prancūzų k., IId kl. fizinio ugdymo, IVMg2 kl. istorijos (modulis), IVc, IVfg1, IIg kl. anglų k., Ie kl. informacinių technologijų pamokos. Vertintojai pastebi, kad daugumoje (65,0 proc.) stebėtų pamokų mokinių mokymosi socialumo lygmuo buvo tinkamas. Darytina išvada, kad daugumos mokytojų dėmesys mokymosi socialumo raiškai padėjo mokiniams ugdytis socialinę kompetenciją. Siekiant aukščiausios ugdymo kokybės šiuo aspektu, gimnazijai vertėtų daugiau dėmesio skirti mokymosi aplinkų ergonomiškumui – pritaikymui partneriškam grupių darbui, daliai mokytojų – tikslingiau taikyti grupių darbo strategijas.

2.3.2. Ugdymas mokyklos gyvenimu yra kryptingas (4 lygis). Santykiai ir mokinių savijauta tinkami. Pokalbiuose gimnazijos bendruomenės atstovai (mokiniai, mokytojai, tėvai (globėjai, rūpintojai), administracija, pagalbos specialistai) teigė, kad mokinių ir mokytojų, mokinių tarpusavio santykiai grindžiami pagarbos, pasitikėjimo, saugumo ir tolerancijos principais. Tai patiprino dauguma (65,0 proc.) vertintojų stebėtų pamokų. 32 (27,4 proc.) stebėtose pamokose santykiai ir mokinių savijauta įvardinti kaip sėkmingas pamokos aspektas. Šiose pamokose vyravo palankus mokymuisi mikroklimatas, kurį skatino labai geri ir geri daugumos mokinių, mokinių ir mokytojų tarpusavio santykiai. Vertintojai stebėjo sėkmingų pavyzdžių, kai geri mokinių ir mokytojo santykiai sudarė sąlygas siekti pažangos (IIg kl. matematikos, IVfg2 kl. anglų k., IIg kl. lietuvių k. ir literatūros, IIIAe kl. matematikos, IVBg6 kl. šokio pamokos), mokinių ir mokytojo santykiai grįsti pagarba, pasitikėjimu, pastangomis suprasti kitą, geranoriškumu (IIe kl. technologijų, IVMg5 kl. matematikos (modulis), IIIAg2 kl. fizikos, III f kl. tikybos, Id kl. prancūzų k., IIIBb kl. fizinio ugdymo, Ia, If kl.

geografijos pamokos), mokiniai rūpinosi vieni kitais padėdami ir dalindamiesi, siekta, kad kiekvienas jaustųsi vertingas ir saugus (III f kl. istorijos, IId, II Bf kl. fizinio ugdymo (merg.), Ic kl. dailės ir fizinio ugdymo, Ig kl. rusų k. pamokos). Labai geri ir geri mokinių ir mokytojų tarpusavio santykiai buvo svarbūs tobulinant mokinių socialinius ir emocinius gebėjimus, skatino mokinių mokymąsi.

Pokalbiuose gimnazijos bendruomenės atstovai patvirtino, kad mokiniams rūpi mokykla, jie jaučiasi reikalingi, priklausantys bendruomenei, į jų nuomonę atsižvelgiama. Dauguma mokinių prisiima išpareigojimus ir dalyvauja mokyklos savivaldoje. Mokinių savivalda grindžiama dialogo ir tarimosi kultūra, mokinių teise inicijuoti, priimti ir įgyvendinti sprendimus ir kurti mokyklos gyvenimą. Mokinių savivalda glaudžiai bendradarbiauja su gimnazijos administracija, mokytojais, organizuojant mokinių laisvalaikį. Mokiniai ne tik aktyviai dalyvauja renginiuose, bet kartu su mokytojais juos organizuoja (pvz., „Krikštynos“, Mokytojų diena, Almanacho pristatymas, Kino vakaras, Fungama+IT, Šokių fiesta, Kalėdiniai renginiai, Naktis gimnazijoje, „Atmintis gyva“, „Mes lietuviai“, Šimtadienis, Chorų karai, Užgavėnės, Frankofonija, Paskutinis skambutis, Raštingumo konkursas, Vakaro skaitymai, Rudens sporto ir sveikatingumo šventė ir kt.). Aktyviai dalyvaudami savivaldos veikloje mokiniai ugdomi socialinius gebėjimus, mokosi veikti komandoje, atsiskleidžia kaip lyderiai. Mokinių savivaldai vadovauja mokinių prezidentas, kuris mokinių buvo įvardintas kaip stiprus, pozityvus lyderis. Gimnazijoje netrūksta įvairių idomių būrelių (žurnalistika, Muzikos klubas „Akoladė“, Debatų klubas, Keliautojų klubas „Kertam kampa“, Teatro studija „Žmogonai“, Salsos būrelis, „Psichologija mano gyvenime“, Dailės studija ir kt.). Mokiniai aktyviai įsitraukia į projektinę veiklą (dviejų metų trukmės Erasmus projektas „Teaching and Learning innovative Skills in Madrid and Vilnius“, MBG projektinių darbų pristatymas „Atradimų diena“, projektas „Signatarų takais“, muzikinis projektas „Etnografinė Lietuva 2019“ ir kt.), akcijas („Atmintis gyva, nes liudija“, Veiksmo savaitė be patyčių, „Pasveikinkim vieni kitus“, Tylioji pertrauka, Tolerancijos diena ir kt.). Gimnazijoje aktyvi savanorystės veikla. Vykdomas socialinis ir emocinis ugdymas teigiamai veikia mokinių gyvenimo kokybę, formuoja atsakingą požiūrį į gyvenimą ir mokymąsi. Gimnazija atlieka svarbų vaidmenį ugdydama mokinių kūrybiškumą, kurdama pozityvias paauglių, jaunuolių gyvenimo idėjas ir jį užpildo prasmingomis veiklomis.

Daugumoje (89,7 proc.) stebėtų pamokų vyravo darbinis mokymosi šurmuly, sudarytos sąlygos mokytis ir mokyti. Mokiniai laikėsi sutartų mokymosi organizavimo taisyklių ir darbo ritmo, padedančio siekti ugdymosi tikslų. 18,0 proc. stebėtų pamokų (pvz., Ic kl. matematikos, Id kl., Ila kl. lietuvių k., IVMg5 kl. matematikos (modulis), Ia kl. geografijos, Ic kl. fizinio ugdymo, Ila kl. informacinių technologijų, IVBg kl., IVMg3 biologijos) darbinga tvarka vertintojų įvardinta kaip sėkmingas pamokos aspektas. Darbinga tvarka sudarė sąlygas mokinių mokymosi motyvacijos palaikymui, mokiniai galėjo garsiai išsakyti savo mintis, mokyti suvokti tvarkos paskirtį, kurti bendro gyvenimo taisykles ir jų laikytis.

2.4. Vertinimas ugdant patenkinamas (2 lygis).

Vertinimas ugdymui vidutiniškas (2 lygis).

Gimnazija 2018 m. rugpjūčio 31 d. patvirtino (įsak. Nr. V-54) Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarkos aprašą, kuriame aptariami vertinimo tikslai, susitarimai dėl vertinimo kriterijų, mokinio individualios pažangos stebėsenos, darbų taisymo, įsivertinimo, kaupiamojo vertinimo, vertinimo informacijos naudojimo. Atsitiktinės atrankos būdu išanalizavus 10 proc. dalykų ilgalaikių planų nustatyta, kad juose vertinimas planuojamas formaliai, konkretizuojamas nesistemiškai. Tik dalyje klasių ir mokomųjų kabinetų paskelbta vertinimo tvarka. Vertinimo ugdant stebėtose pamokose apibendrintas vertinimas pateiktas 7 lentelėje.

Vertinimo ugdant stebėtose pamokose apibendrintas vertinimas (N=117)

7 lentelė

Labai gerai	Gerai	Patenkinamai	Prastai
8 pamokos	35 pamokos	65 pamokos	9 pamokos
6,8 proc.	29,9 proc.	55,6 proc.	7,7 proc.

Vertinimo ugdant stebėtose 117 pamokų vertinimo vidurkis – 2,4. 7 lentelės duomenys rodo, kad 36,7 proc. stebėtų pamokų vertinimas ugdant įvertintas labai gerai ir gerai, o 63,2 proc. – patenkinamai ir prastai. Kaip stiprieji pamokos aspektai, skirtingi vertinimo ugdant komponentai įvardinti 33,3 proc. vertintų pamokų, kaip tobulintini – 58,7 proc. pamokų. Vertinimas ugdymui (vertinimo kriterijų aiškumas, vertinimo įvairovė ir pažangą skatinantis grįžtamasis ryšys) kaip stiprusis pamokos aspektas išskirtas 22,2 proc., o kaip tobulintinas – 41,1 proc. stebėtų pamokų. Pamokų stebėjimo protokoluose užfiksuotos informacijos analizė leidžia teigti, kad mokytojai savo profesinę praktiką daugiausia grindžia tradicinės (poveikio) paradigmos nuostatomis. Vertintojai daugiausia stebėjo tradicinių veiklų (53,7 proc.), kuriose vadovavimo ugdymui(si) apibendrinto vertinimo vidurkis – 1,95. Tradicinėse pamokose vyravo mokytojo veikla, mokiniai didžiąją grįžtamosios informacijos dalį gaudavo tiesiog pasitikrinę atsakymą. Duomenų analizė rodo, kad nuo mokytojų turimos kvalifikacinės kategorijos vertinimo ugdant kokybė tiesiogiai nepriklauso, t. y. ne visada aukštesnė kategorija užtikrina geresnę vertinimo ugdant kokybę: mokytojų ekspertų pamokose šio aspekto vertinimo vidurkis – 2,83, mokytojų metodininkų – 2,23, vyresniųjų mokytojų – 2,28, mokytojų – 2,44. Vertintų pamokos aspektų koreliacijos analizė atskleidžia labai stiprų vertinimo ugdant ryšį su kiekvieno mokinio pažanga ir pasiekimais (koreliacijos koeficientas – 0,80) ir stiprius ryšius su vadovavimu kiekvieno mokinio ugdymuisi (koreliacijos koeficientas – 0,79) bei mokymosi patirtimis (koreliacijos koeficientas – 0,67). Šie faktai rodo, kad vertinimas turėtų būti tinkamai planuojamas ir koreguojamas atsižvelgiant į bendruosius ugdymo(si) tikslus ir konkrečius mokymo(si) uždavinius, o mokiniai pamokose padaro didesnę pažangą, tikisi sėkmės mokymdamiesi ir pasiekia geresnių rezultatų laiku gaudami konkrečią informaciją apie mokymosi sėkmingumą.

Nors pokalbiuose mokiniai teigė, kad vertinimo tvarka jiems aiški, tačiau vertinimo kriterijų aiškumas, kaip stiprusis pamokos aspektas, fiksuotas tik 9,5 proc. stebėtų pamokų: IIa kl. informacinių technologijų, IIIb kl. lietuvių k. ir literatūros, If kl. geografijos, IId kl. anglų k., Ie kl. muzikos. Šiose pamokose mokytojai skelbė mokiniams vertinimo kriterijus, rėmėsi jais stebėdami mokinių pažangą ir pasiekimus pamokoje. Dalyje (62,4 proc.) stebėtų pamokų numatyti vertinimo kriterijai buvo nenkonkretūs, ne visada aiškūs. Vertinimo kriterijų aiškumas, kaip tobulintinas pamokos aspektas, fiksuotas 20,6 proc. stebėtų pamokų, kuriose nebuvo įvardinta, kokiais kriterijais bus remiamasi vertinant mokinių pažangą. Pažangą skatinantis grįžtamasis ryšys kaip stiprusis pamokos aspektas fiksuotas 3,2 proc. pamokų (IVeA kl. lietuvių k. ir literatūros, If kl. geografijos, IIIg3 kl. psichologijos, IIc kl. matematikos), kaip tobulintinas aspektas – 6,4 proc. stebėtų pamokų. Dalinis atliktų užduočių vertinimas stebėtas 7,9 proc. pamokų. Pastebėtina, kad tokia praktika sudarė sąlygas laiku grįžti prie nesuprastų dalykų, skatinti savivaldų mokymąsi. Atsitiktinės atrankos būdu išanalizavus mokytojų elektroniniame dienyne teikiamą informaciją tėvams ir mokiniams, pastebėta, kad komentarai ir pagyrimai rašomi nesistemiškai, o mažai informatyvūs komentarai neveiksmingai skatina mokinius atsakingai mokytis ir siekti asmeninės pažangos. Daugeliu atvejų buvo pateikta kiekybinė informacija. Pokalbyje tėvai teigė, kad informacijos apie mokinio mokymąsi jiems pakanka.

Vertinimo įvairovė kaip stiprusis pamokos aspektas fiksuota 4,8 proc., kaip tobulintinas aspektas – 22,2 proc. stebėtų pamokų. IIa kl. informacinių technologijų, Ie kl. muzikos, IId kl. anglų k. pamokose formuojamasis vertinimas buvo grįstas dialogu su mokiniiais, skatinta siekti asmeninės pažangos, mokiniai prisiėmė atsakomybę už savo mokymąsi. IIf kl. ekonomikos pamokoje vertinta pasiekimų visuma, mokiniams buvo aiškus vertinimas. Vizito metu fiksuotas vienas formalaus vertinimo atvejis: IIIAg2 kl. fizikos pamokoje lanksčiai derintas formalus ir formuojamas vertinimas. Daugumoje (85,7 proc.) stebėtų pamokų vyravo formuojamasis vertinimas, tačiau jo metu sukaupta informacija nesistemiškai naudota apibendrinant išmokimą, koreguojant ir planuojant bei gerinant tolesnį mokinių mokymąsi. Paveikios formuojamojo vertinimo strategijos (stebėjimas, klaidų taisymas, komentavimas) taikytos IId kl. anglų k., If kl. geografijos pamokose. Dalis mokytojų mokė mokinius fiksuoti sutartoje formoje savo veiklos pamokoje rezultatus ir vertinti rezultatų pokyčius. Tikėtina, kad vertinimas taptų veiksmingesnis, jei vertinant sukaupta informacija būtų reguliariai naudojama užduočių individualizavimui, mokymo(si) koregavimui ir ugdymo(si) planavimui.

2.4.2. Mokinių įsivertinimas patenkinamas (2 lygis) ir tai yra tobulintinas gimnazijos veiklos aspektas. Mokinių įsivertinimas (dialogas vertinant, įsivertinimas kaip savivoka) kaip stiprusis pamokos aspektas išskirtas 11,1 proc., o kaip tobulintinas – 17,5 proc. stebėtų pamokų. Dialogas vertinant kaip stiprusis pamokos aspektas fiksuotas 7,9 proc., kaip tobulintinas – 6,4 proc. stebėtų pamokų. Mokyklos įsivertinimo IQES online klausimyne mokiniai teigini „Mokytojai pastebi ir padeda mokiniui, kuris turi asmeninių rūpesčių“ įvertino 2,6 įverčiu. Tai santykinai viena žemiausių verčių. Vertinimas, pagrįstas mokinio ir mokytojo dialogu apie mokymosi sėkmes, rezultatus, fiksuotas 17,5 proc. stebėtų pamokų. IId kl. informacinių technologijų, IId kl. anglų k., IVeA kl. lietuvių kalbos ir literatūros pamokose stebėtas potencialus vertinimas, pagrįstas dialogu apie mokymą(si) bei rezultatus. Dialogas vertinant, paveikiai skatinantis vidinę motyvaciją, fiksuotas IId kl. informacinių technologijų pamokoje. Mokiniai lanksčiai mokyti savistabos IIc kl. biologijos pamokoje. Įsivertinimas, kaip savivoka, 1,6 proc. stebėtų pamokų išskirtas kaip stiprusis pamokos aspektas, 7,9 proc. – kaip tobulintinas. Sąlygos vertinti draugų atliktas užduotis buvo sudarytos 4,8 proc. stebėtų pamokų. 19,2 proc. pamokų mokytojai organizavo tinkamą įsivertinimą. Įsivertinimo būdai, skatinantys mokinius sąmoningai vertinti savo mokymosi procesą, taikyti If kl. geografijos, IIIg3 kl. psichologijos, IIIb ir Ie kl. lietuvių k. ir literatūros, IIc kl. matematikos, pamokose. Dalyje (52,4 proc.) pamokų suformuluotuose uždaviniuose sėkmės ir (įsi)vertinimo kriterijai buvo nepakankamai tikslūs. Pamokos pradžioje neįvardinus laukiamos mokymosi sėkmės kriterijų, daugiausiai laiko mokantis skirta visos klasės stebėjimui, mokytojo aiškinimui ir nurodymams, emociniam mokinių paskatinimui, jų savijautos įvertinimui. Galima teigti, kad dauguma mokytojų pamokose stebėjo mokinius, reikalui esant, juos konsultavo, tačiau tik 15,9 proc. stebėtų pamokų grįžo prie pamokos uždavinio tikrindami, kiek mokiniai suprato ir ką išmoko. Dalis (44,4 proc.) stebėtų pamokų buvo neapibendrintos arba neišskirtinai prisimintas mokymo turinys, vertinta mokinių savijauta, bet ne mokymosi pažanga ir išmokimo sėkmingumas. Vertinimo savaitę fiksuota atveju, kai įsivertinimas atliktas skubotai, paviršutiniškai, kartais jau nuskambėjus skambučiui. Pokalbyje su vertintojais mokiniai teigė, kad įsivertinimas ir pažangos stebėjimas jiems nėra labai naudingas ir tai, tikėtina, yra neveiksmingo įsivertinimo organizavimo pasekmė. Apibendrinus pateiktus duomenis, daroma išvada, kad įsivertinimas pamokose yra tobulintinas gimnazijos veiklos aspektas. Įvairių įsivertinimo būdų ir formų derinimas stiprintų mokinių pasitikėjimą savimi, sąmoningumą ir atsakomybę, skatintų mokymosi motyvaciją. Pastebėtina, kad naudodamiesi įsivertinimo duomenimis mokiniai galėtų tikslingai planuoti mokymąsi, išsiaiškinti savo poreikius, prašyti konkrečios pagalbos ir savivaldžiai mokytis.

UGDYMO(SI) APLINKOS

Vilniaus Mykolo Biržiškos gimnazijos ugdymo(si) aplinkos vidutiniškos (2 lygis).

3.1. Įgalinanti mokyti fizinė aplinka yra tinkama (3 lygis).

3.1.1. Įranga ir priemonės vertinamos patenkinamai (2 lygis) ir yra tobulintinas mokyklos veiklos aspektas. Gimnazijos įrangos ir priemonių įvairovė iš dalies atitinka šiuolaikinius ugdymo reikalavimus, dalykų turinį, mokinių poreikius, sudaro sąlygas mokytojams veiksmingai perteikti ugdomąją medžiagą. Remiantis dokumentų analize, pokalbiais su mokytojais, bibliotekos darbuotojais, galima teigti, kad vadovėlių, metodinės literatūros ir vaizdinių priemonių užsakymas atliekamas remiantis mokytojų metodinių grupių pateiktomis paraiškomis ir Metodinės tarybos posėdžių protokolais. Grožinę literatūrą gimnazija užsako pagal privalomos perskaityti ir rekomenduojamos literatūros sąrašus. Vadovėlių netrūksta. Gimnazija žino materialinės bazės stiprinimo, atnaujinimo poreikį – įsigyti naujausių technologijų, laboratorijų įrangos. Dalies mokytojų nepakankama kompetencija dirbti su IKT, išmaniais įrenginiais, šiuolaikinėmis specializuotomis mokymo priemonėmis (2019 metų veiklos programa). Išorinio vertinimo savaitę fiksuota, kad dalis kabinetų aprūpinti IKT, stebėtose pamokose informacinės technologijos dažniausiai naudotos pamokos aiškinimui, temos, tikslų, uždavinių skelbimui, trūko priemonių ugdymo turinio vizualizavimui. Ugdymo(si) aplinkos kokybės apibendrintas vertinimas pateiktas 8 lentelėje.

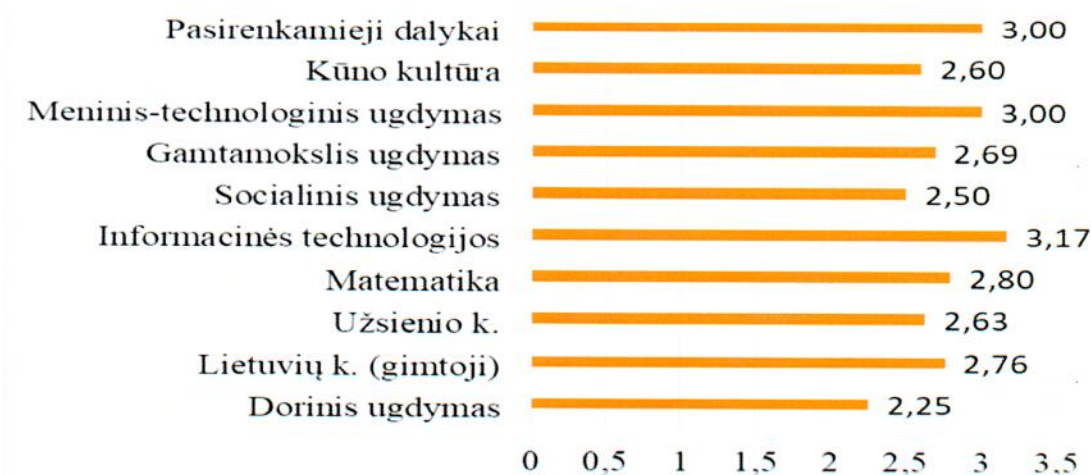
Ugdymo(si) aplinkos kokybės apibendrintas vertinimas stebėtose pamokose (N=117)

8 lentelė

Labai gerai	Gera	Patenkinamai	Prastai
13 pamokų	36 pamokos	60 pamokų	8 pamokos
11,1 proc.	30,8 proc.	51,3 proc.	6,8 proc.

Iš 8 lentelės duomenų matyti, kad 11,1 proc. stebėtų pamokų veiksmingai naudotos įvairios, šiuolaikiškos ugdymo(si) priemonės, skatinusios mokinių mokymosi motyvą ir padėjusios siekti išsikeltų ugdymo(si) uždavinių. Labai gerai ir gerai ugdymo(si) aplinkos vertintos I g kl., II b kl., II d kl., IV f g 2 kl., III d kl. anglų k., II f kl. dailės, III M g 1 kl. biologijos (modulis), II d kl. matematikos, IV A g 4 kl. informacinių technologijų, I d kl. lietuvių k. ir literatūros, II b kl. muzikos, III B f kl. fizinio ugdymo, IV B g kl. biologijos, III v kl. prancūzų k. pamokose.

Apibendrintas ugdymo(si) aplinkos vertinimas stebėtose pamokose pagal dalykų blokus pateiktas 1 paveiksle.

1 pav. Ugdymo(si) aplinkų stebėtose pamokose apibendrintas vertinimas pagal dalykų blokus (N=117)

Iš 1 paveiksle pavaizduotų duomenų matyti, kad palankiausias ugdymo(si) aplinkas kūrė pasirenkamųjų dalykų, meninio-technologinio ugdymo, informacinių technologijų, matematikos mokytojai. Gimnazija turėtų skirti didesnę dėmesį įrangos ir priemonių įvairovei bei šiuolaikiškumui, nes 58,1 proc. stebėtų pamokų mokiniams sudarytos nepakankamos sąlygos pristatyti savo darbus, naudotis įvairiais šaltiniais, tyrinėti ir eksperimentuoti, patraukliau ir įvairiapusiškiau mokytis, ugdytis mokėjimo mokytis, pažinimo, komunikavimo, kūrybiškumo kompetencijas.

3.1.2. Pastatas ir jo aplinka vertinami gerai (3 lygis). Gimnazijoje atlikta pastato išorės ir vidaus renovacija, dėl to patalpų apšvietimas, vėdinimas, šildymas palankus mokytis, šiuolaikiškai įrengta biblioteka ir skaitykla, sporto aikštynai. Mokiniams sudarytos sąlygos pasidėti mokymo priemonės į daiktadėžes, kurios yra klasėse (ugdymas organizuojamas klasių sistema). Pastebėtina, kad ne visos gimnazijos erdvės yra funkcionalios, ne visos klases galima pertvarkyti ir pritaikyti skirtingiems ugdymo(si) poreikiams, pvz., partneriškam, grupių darbui. Pokalbio metu su Metodine taryba buvo išsakyta nuomonė, kad klasių sistema riboja mokytojų galimybes pateikti mokiniams įvairių šaltinių, demonstracinių ir kt. priemonių, nėra sąlygų skirtingų dalykų mokytojams demonstruoti tarpinius mokinių mokymosi rezultatus bei kitus mokinių darbus. Mokiniai per pertraukas yra pamėgę laisvą laiką leisti savo klasės patalpose, o tai nėra patogiu mokytojui pasiruošti pamokai, kartais visą pamoką išsėdėję savo suole mokiniai pasilieka sėdėti jame ir per pertrauką. Išanalizavus stebėtas pamokas, ugdymosi aplinkų apibendrintas vertinimas yra vienas iš žemiausių (2,48). Pamokų komponentų koreliaciniai ryšiai rodo, kad mokymosi aplinkos tiesiogiai susijusios su

vadovavimo kiekvieno mokinio mokymosi kokybe (koreliacijos koeficientas – 0,68). Sporto salėje fizinio ugdymo pamokos vienu metu vyksta trimis klasėmis / grupėmis.

Gimnazijos aplinka estetiška. Klasėse atnaujinti mokykliniai baldai. Valgykloje švaru ir tvarkinga, viena iš šios patalpos sienų įrengta kaip etnografinės trobos dalis (puikus mokytojo ir mokinių bendrakūros rezultatas). Stendai koridoriuose estetiški ir informatyvūs. Kabinetų, klasių, koridorių sienos išdažytos pastelinėmis spalvomis, gausu gėlių, sutvarkytos poilsio (stalo žaidimai, sėdmaišiai, suoliukai) ir aktyvaus laisvalaikio erdvės. Visa tai atitinka mokinių poreikius ugdytis, ilsėtis, bendrauti, kuria gerą nuotaiką, ugdo bendrumo jausmą. Gimnazija turi savitą požiūrį į erdvių estetiškumą – orientuojamasi į saikingą, mokinių dėmesio neblaškantį patalpų dekoravimą.

3.1.3. Aplinkų bendrakūra vertinama tinkamai (3 lygis). Pokalbiuose su Mokinių savivaldos, Metodinės tarybos nariais, mokytojais, administracija teigta, kad mokytojai įtraukia mokinius į klasių, kabinetų ir bendrų erdvių dekoravimą, puošimą minint svarbias valstybės ar tradicines šventes bei renginius, kuriant dekoracijas spektakliams. Mokiniai jaučiasi mokyklos kūrėjais ir šeiminingais, jie vertina bendrakūrą kaip galimybę būti ir veikti drauge, kurti ir įgyvendinti kūrybinius sumanymus. Vertintojų vizito metu mokinių darbai demonstruoti dailės kabinete (eksponuoti mokinių darbų pavyzdžiai), lietuvių k. ir literatūros pamokose (IIIb kl. – mokymui(si) naudoti mokinių parengti grafiniai pranešimai, Ie kl. – demonstruoti mokinių projektiniai darbai), If klasėje gausu mokinių darbų, demonstruojančių tarpinius išmokymo rezultatus. Gimnazijos koridorius puošia mokinių darbai, organizuojamos parodos, gimnazistai kartu su mokytojais kasmet leidžia mokinių kūrybos almanachą, kuriame eksponuojami mokinių poezijos, prozos, tapybos, fotografijos darbai. Gimnazijoje yra kūrybingų mokinių, kurie ne tik kuria, bet ir suteikia galimybių kitiems gėrėtis jų darbais. Stebėtose pamokose vertintojai pasigedo mokinių darbų demonstravimo.

3.2. Mokymasis be sienų yra neišskirtinis (2 lygis). Mokymasis ne mokykloje vertinamas gerai (3 lygis), mokymasis virtualioje aplinkoje nesisteminas (2 lygis) ir yra vienas iš tobulintinių gimnazijos veiklos aspektų.

3.2.1. Mokymasis ne mokykloje vertinamas gerai (3 lygis), išskyrus mokyklos teritorijos naudojimą ugdymui, kuris yra vidutiniškas (2 lygis).

Gimnazijos bendruomenė kuria jaukią, estetišką aplinką. Atsižvelgiant į erdvių funkcionalumą, saugumą įrengtos aktyvaus ir pasyvaus poilsio zonos: renovuotas stadionas, bėgimo takai, pastatyti suoliukai, vidiniame kiemelyje įrengtas fontanas. Kad gimnazijos aplinkos nėra parankiausios ugdymui(si) – mokykla yra daugiabučių gyvenamųjų namų mikrorajone – pokalbiuose patvirtino gimnazijos vadovai, mokiniai, mokytojai teigdami, kad gimnazijos teritorija ugdymui panaudojama retokai: stadione vyksta fizinio ugdymo pamokos, vidiniame kiemelyje gegužės mėnesį organizuojama Kiemo muzikos diena, šiltuoju metų laiku Mokinių savivalda organizuoja pertraukas prie fontano. Išorinio vertinimo savaitę gimnazijos teritorijos pritaikymas ugdymui, išskyrus fizinio ugdymo pamokas gimnazijos stadione, nestebėtas. Siekiant užtikrinti realų, pasaulio pažinimu grįstą mokinių ugdymą gimnazija tinkamai organizuoja mokymąsi už mokyklos ribų. Susipažinimui su aukštųjų mokyklų studijų ir mokslinių tyrimų infrastruktūra organizuojamos išvykos į universitetus, mokiniai vyksta ir į Valstybės pažinimo centrą, Lietuvos nacionalinį radiją ir televiziją, JAV ambasadą, pilietišumo pamokos organizuojamos LR Seime, Lukiškių muziejuje, LRT muziejuje, netradicinės pamokos vyksta MO muziejuje, A. S. Puškino muziejuje Markučiuose, tradicinėmis tapo I kl. gimnazistų kelionės į M. Biržiškos tėviškę, vykdytos edukacinės-pažintinės išvykos į Estiją, Čekiją, Vokietiją, Šveicariją, Liuksemburgą. Mokymasis ne mokykloje aktualizuoja ugdymą, ugdo mokinių bendrąsias kompetencijas, socialumą, savivaldų mokymąsi, mokiniams suteikia galimybių įgyti įvairesnės patirties, būti mokomiems įvairesnių žmonių, sieti mokymąsi su savo interesais. Sveikintinas tėvų įsitraukimas į edukacinių išvykų organizavimą, supažindinant mokinius su savo darbo vieta, karjeros galimybėmis.

Dokumentų analizė, pokalbiai su Gimnazijos taryba, Metodine taryba, interneto svetainėje, internetiniame gimnazistų laikraštyje „MBGatvė“ pateikta informacija apie edukacines išvykas, susitikimus su įvairių profesijų atstovais, mokymąsi kultūros įstaigose, įmonėse, patvirtina, kad gimnazija tinkamai planuoja mokymąsi už mokyklos ribų, aktualizuoja ugdymą atsižvelgdama į mokinių poreikius.

3.2.2. Mokymasis virtualioje aplinkoje neišskirtinis (2 lygis) ir yra tobulintinas gimnazijos veiklos aspektas. Vienas iš gimnazijos strateginio plano tikslo („*Siekti kokybiško ugdymo(si) ir kiekvieno mokinio pažangos*“) uždavinių – „*Tobulinti vadovavimą mokymuisi, pamokos vadybą*“. Jo įgyvendinimui numatytos priemonės: „*gimnazijos mokytojų sukurtų virtualių mokymosi kursų bei Lietuvoje sukurtų įvairių skaitmeninių mokymosi išteklių (egzaminatorius.lt, ugdome.lt, vaizdopamokos.lt, klasė.eduka.lt) efektyvus naudojimas. Atvirų pamokų, užsiėmimų, naudojant išmaniuosius įrenginius, organizavimas*“. Tačiau pokalbiuose gimnazijos vadovai, Metodinės tarybos nariai, mokytojai, mokiniai mokymo(si) virtualiose aplinkose galimybes vertino patenkinamai: gimnazijoje trūksta įrangos ir priemonių šiuolaikinei pamokai organizuoti, dalyje klasių mokytojo darbo vieta nekompiuterizuota, neaprupinta interaktyviomis mokymo(si) priemonėmis (žr. 3.1.1. rodiklio aprašymą). Direktoriaus teigimu, vienas iš šių metų prioritetų – ugdymo(si) aplinkų modernizavimas. Apie numatytą interaktyvių ekranų įsigijimą panaudojant GPM 2 proc. paramos lėšas patvirtino ir pokalbyje su Gimnazijos taryba dalyvavę tėvai, mokiniai. Iš dokumentų analizės pastebėtina, kad gimnazijos 2019 m. veiklos plano SSGG prie silpnųjų nurodoma „*dalis mokytojų nepakankama kompetencija dirbant su IKT, išmaniaisiais įrenginiais ar šiuolaikinėmis specializuotomis mokymo priemonėmis*“. Pedagogų skaitmeninis raštingumas išskirtas kaip vienas iš pedagoginių darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo prioritetų per pastaruosius trejus metus, o IKT įtraukimas į ugdymo procesą paminėtas prie ryškiausių pedagoginės veiklos pokyčių. Tačiau išanalizavus stebėtų pamokų protokolus nustatyta, kad tik dalyje (21,4 proc.) stebėtų pamokų IKT naudotos tinkamai. Tikslingai (naujai mokomajai medžiagai vizualizuoti, tinkamai organizuoti grįžtamąjį ryšį, stebėti išmokimą) IKT panaudotos Ie, IIa, IIe kl. informacinių technologijų, IId kl. matematikos, II f kl. dailės, Ia, IIg kl. chemijos, IIc kl. biotechnologijų, IIIv klasės prancūzų k., IVAg1 kl. fizikos pamokose. Virtualios ugdymosi aplinkos panaudojimas fiksuotas tik pavienėse (11,1 proc.) stebėtose pamokose: Id kl. tikybos, IId kl. anglų k., IIIv kl. prancūzų k. pamokose skaitmeninis turinys padėjo įvairiapusiškiau ir patraukliau mokiniams mokytis; IIb kl. matematikos, IVBg kl. biologijos pamokose įsivertinimui panaudota Eduka.klasė, Ie kl. informacinių technologijų, IIc kl. chemijos pamokose – Kahoot mokymosi platforma; IIIb kl. matematikos, Ig kl. anglų k., Ie kl. muzikos pamokose informacijos paieškai tinkamai panaudoti išmanieji telefonai. Dalyje (8,5 proc.) stebėtų pamokų IKT taikymas buvo nepakankamai tikslingas – tik pamokos uždaviniui arba užduotims skelbti. Pokalbiuose su vadovais fiksuota, kad gimnazijoje IKT panaudojimo poveikis mokinių pasiekimams nėra analizuojamas.

Remdamiesi apibendrintais stebėtų pamokų duomenimis, vertintojai daro išvadą, kad šiuolaikinių IKT panaudojimas gimnazijoje nėra nuolatinė praktika, mokymosi virtualiose aplinkose galimybės menkai išnaudojamos ir tai yra vienas iš tobulintinų gimnazijos veiklos aspektų. Vertintojai pastebi, kad gimnazija kartu su mokyklos savininku turėtų skubiau spręsti aprūpinimo įranga ir priemonėmis, atitinkančiomis šiuolaikinius ugdymo reikalavimus ir šiandienos mokinių poreikius, problemas, o mokytojai turėtų stiprinti profesinį meistriškumą ir reiklumą sau virtualių aplinkų, IKT naudojimo mokymui(si) srityse. Sveikintina Mokinių savivaldos iniciatyva įsitraukti į pagalbą mokytojams organizuojant šiuolaikinę pamoką. Vertintojų komanda rekomenduoja gimnazijos mokytojams tobulinti informacinių technologijų taikymo ugdymo(si) procese kompetencijas, „įdarbinti“ turimas IKT priemones šiuolaikinės pamokos, orientuotos į aktyvų mokinių mokymą(si), organizavimą.

4. LYDERYSTĖ IR VADYBA

Lyderystė ir vadyba Mykolo Biržiškos gimnazijoje vertinamos gerai (3 lygis).

4.1.1. Veiklos planavimas ir organizavimas yra tinkami (3 lygis), išskyrus planų gyvumą ir sprendimų pagrįstumą, kurie yra vertinami patenkinamai (2 lygis) ir išskiriami kaip tobulintini gimnazijos veiklos aspektai. Įsipareigojimai susitarimams yra stiprusis gimnazijos veiklos aspektas. Gimnazijos vizija, misija ir vertybės, kurias užfiksavo mokyklos 2018–2022 metų strateginio plano rengimo grupė, yra susijusios su gimnazijos kontekstu, sietinos su ankstesnių metų strateginiu planu.

Iš pokalbių su mokytojais, tėvais paaiškėjo, jog gimnazijai naujasis strateginis planas yra pristatytas bendruomenei.

Iš pokalbio su mokiniais, mokytojais, gimnazijos direktoriumi paaiškėjo, kad dauguma bendruomenės narių dalyvauja planuojant gimnazijos veiklą. Dokumentų kalba pakankamai sklandi, suprantama, juose numatytos uždavinių įgyvendinimo priemonės, terminai, atsakingi vykdytojai bei veiklos rezultatai. Dauguma tėvų yra susipažinę su gimnazijos tikslais. Strateginiai tikslai dera su nacionaline bei regiono švietimo politika. Dauguma bendruomenės narių žino, kaip strategija įgyvendinama metiniuose veiklos planuose. Aiškus planų ilgalaikio poveikio rezultatas bei kokią indėlį jis turi strateginio plano įgyvendinimui. Planuose numatyti veiklų įvertinimo kiekybiniai bei kokybiniai kriterijai, strateginiame plane numatyti ištekliai. Planavimas orientuotas į gimnazijos darbuotojų veiklos organizavimą ir į bendradarbiavimą, sėkmingą vadovavimą kiekvieno mokinio mokymuisi ir mokyklos pažangai. Planai yra skelbiami gimnazijos interneto svetainėje, prieinami gimnazijos ir vietos bendruomenėms, tačiau daugumos priemonių terminai nėra aiškūs, sėkmės kriterijai tik iš dalies pamatuojami, pasigendama aiškos perspektyvos ir ambicingų iššūkių gimnazijos vizijoje.

Gimnazijoje biudžeto lėšos tinkamai tvarkomos pagal valstybės ir Vilniaus miesto savivaldybės tarybos norminius teisės aktus, todėl optimalus išteklių paskirstymas vertinamas gerai. Esamos lėšos panaudojamos optimaliam ugdymo plano įgyvendinimui, pakankamai gerai tenkinami mokinių bei mokytojų poreikiai. 2018 ir 2019 m. ugdymo lėšų pakako, finansuotas neformaliojo švietimo veiklos ir konsultacijų organizavimas. Laikantis teisės aktų finansuojamas kvalifikacijos tobulinimas, vadovėlių įsigijimas, edukacinė veikla ir IKT diegimas. Gimnazijos materialiniai ištekliai atitinka mokyklų aprūpinimo standartus, iš dalies – gimnazijos poreikius ugdymui organizuoti: įrengti informacinių technologijų kabinetai, atnaujintos aktų ir sporto salės, informacinis centras, sporto aikštynas, metodiniai kabinetai aprūpinti daugialypės terpės projektoriais, kompiuteriais, dalis – vaizdo ir garso technika, įsigytos 5 interaktyvios lentos (naudojamos epizodiškai). Iš pokalbių su mokyklos direktoriumi, direktoriaus pavaduotoju aplinkai, paaiškėjo, kad mokykla lėšas paskirsto ir panaudoja optimaliai. Gimnazija apsirūpina kanceliariinėmis priemonėmis, pakankamai finansuojamas personalo darbas. Ieškoma ir randama kitų finansavimo šaltinių: dalyvaujant MTP+ projekte informacinėmis technologijomis aprūpinti gamtos mokslų, menų, muzikos, technologijų kabinetai; atnaujinta sporto salė, informacinis centras-biblioteka. Iš pokalbio su administracija sužinota, kad gimnazijai pervestos 2 proc. gyventojų pajamų lėšos Gimnazijos tarybos nutarimu naudojamos mokinių renginiams, išvykoms organizuoti bei mokyklos erdvių atnaujinimui, leidiniams įsigyti, gabių ir aktyvių mokinių organizuoti.

Gimnazijoje veiklos kokybės įsivertinimą atlieka direktoriaus įsakymu sudaryta darbo grupė. Nuo 2016 m. mokykla bando taikyti Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro patvirtintą Mokyklų, vykdančių bendrojo ugdymo programas, veiklos kokybės įsivertinimo metodiką. Gimnazija platųjį įsivertinimą atliko prieš ketverius metus. Iš dokumentų analizės matyti, kad įsivertinimas nėra integrali mokyklos veiklos planavimo ciklo dalis. Pastebėtina, kad 2018 m. veiklos plane nurodytos vienos įsivertinimo išvados, tačiau rengiant 2019 m. veiklos planą remtasi kitomis. Iš pokalbių su vadovais, veiklos kokybės įsivertinimo darbo grupės nariais paaiškėjo, jog pedagogams trūksta kompetencijų ir žinių, kaip atlikti įsivertinimą, įsivertinimo rezultatus panaudoti veiksmingam veiklos planavimui, t. y. sprendimų priėmimui ir pokyčių planavimui. Pagrindinis gimnazijos tiriamosios veiklos metodas – anketavimas, 2018, 2019 m. anketavimas vyko naudojantis papildytais ir gimnazijos poreikiams pritaikytais „IQES online Lietuva“ klausimynais. Atlikta mokinių ir mokytojų apklausa. Įsivertinimo duomenis darbo grupės narių analizuojami, tačiau nėra išsamiai aptariami, lyginami su praėjusiųjų metų duomenimis ir tik iš dalies panaudojami veiklos kokybės tobulinimui. Įsivertinimo darbo grupės parengtos ataskaitos pristatomos Mokytojų taryboje, naudojamos metinėms direktoriaus veiklos ataskaitoms rengti. Dalis mokytojų teigė, kad išvadomis remiasi planuodami savo veiklą. Išanalizavus gimnazijos veiklos įsivertinimo darbo grupės veiklą, gimnazijos dokumentus, vertintojai daro išvadą, kad įsivertinimo procesas nepakankamai veiksmingas, įsivertinimo metu gautos išvados ir rekomendacijos tik iš dalies daro poveikį mokyklos veiklos pokyčiams ir tai yra tobulintinas gimnazijos veiklos aspektas. Jei visa gimnazijos bendruomenė kartu

mokytusi ir įgytų daugiau žinių bei tobulintų kompetencijas įsivertinimo proceso organizavimo, vykdymo bei turimų duomenų tikslingo panaudojimo srityse, aktyviau į vertinimo procesą ir ištrauktų vadovai, planuojant gimnazijos veiklas tikslingiau būtų naudojami vertinimo metu gauti duomenys, tai veiklos tobulinimas gimnazijoje būtų efektyvesnis, skatintų bendruomenę prisiimti atsakomybę už veiklos kokybę, sudarytų galimybes siekti bendrų tikslų, nuolatinės pažangos įvairiose mokyklos veiklos srityse bei kuriant besimokančią organizaciją.

4.1.2. Lyderystė paveiki (3 lygis), pasidalytoji lyderystė neišskirtinė o išipareigojimas susitarimams yra stiprusis gimnazijos veiklos aspektas. Siekiant, kad kuo daugiau mokytojų ištrauktų į gimnazijos veiklos valdymo procesus, planams, veiklos dokumentams rengti, veikloms inicijuoti ir vykdyti direktoriaus įsakymu sudaromos darbo grupės, į kurias nariai dažniausiai įtraukiami administracijos nuožiūra. Sudarytoms darbo grupėms (veiklos įsivertinimui atlikti, gimnazijos strateginio plano, ugdymo plano, metiniams veiklos planams rengti ir kt.) dažniausiai vadovauja administracijos atstovai. Mokytojų, vadovų teigimu, gimnazijoje yra sudarytos sąlygos mokytojų lyderystei, pedagogų iniciatyvos daugeliu atvejų yra skatinamos ir palaikomos. Gimnazijoje stebėtos ryškesnės asmeninės lyderystės iniciatyvos skleidžiant gerąją metodinę patirtį: pavieniai mokytojai veda seminarus, skaito pranešimus konferencijose. Mokytojų lyderystė pastebima ruošiant mokinius įvairiems meniniams, kultūriniais, socialiniams, akademiniams konkursams, kryptingai dirbant mokinių asmeninės pažangos stebėjimo gerinimo srityje, įgyvendinant gimnazijos aplinkų kūrimo ir mokymo(si) tikslams naudojimo šiuolaikinių elektroninių priemonių iniciatyvas, organizuojant renginius gimnazijos bendruomenei. Gimnazijos vadovai vertina mokytojų indėlį į gimnazijos kultūrinių, kvalifikacijos ir kitų renginių organizavimą, šiems mokytojams skiriamos padėkos, sudaromos galimybės skleisti profesinę patirtį. Dalis gimnazijos tėvų ir mokinių stengiasi būti lyderiais, prisideda prie gimnazijos pažangos. Dauguma kalbintų pedagogų, tėvų tų pačių gimnazijos lyderių (išskyrus mokyklos vadovus, skyrių vedėjas) neįvardino, išskyrė vis kitus, kurių iniciatyvos ir konstruktyvi veikla bei nusiteikimas ir gebėjimas bendradarbiauti skatina gimnazijos tobulėjimo procesus.

Iš pokalbių su gimnazijos bendruomene vertintojai daro išvadą, jog gimnazijos vadovų išipareigojimas bendruomenės susitarimams daro pakankamai reikšmingą įtaką veiklos kokybei ir yra stiprusis gimnazijos veiklos aspektas. Gimnazijos vadovai sudaro sąlygas bendruomenės nariams veikti, planuoti savo bei gimnazijos veiklą, inicijuoja darbo grupes strateginių bei metinių veiklos planų rengimui, į planuose sutartų uždavinių įgyvendinimo procesą ištraukia patys. Mokytojai į veiklas dažniausiai įtraukiami atsižvelgiant į jų gebėjimus ir interesus. Pastebėtina, kad gimnazijos vadovai, ypač skyrių vedėjos, imasi atsakomybės už ugdymo proceso kokybę: dažnai stebi mokytojų pamokas, teikia pagalbą mokytojams, nuolat įvairiais būdais juos motyvuoja siekti sutartos kokybės ir pažangos visose veiklos srityse, tačiau dalis mokytojų nepakankamai įsiklauso į vadovų pastabas, praktiškai neįgyvendina jų teiktų rekomendacijų. Gimnazijos vadovų išipareigojimas bendruomenei orientuotas į pedagogų tapatumo jausmo, atsakomybės, komandinio darbo, bendruomenės narių lyderystės stiprinimą, pasitikėjimo kultūra grįstą bendradarbiavimo santykių kūrimą.

4.1.3. Gimnazijos savivalda vertinama gerai. Gimnazijoje veikia numatytos mokyklos nuostatuose savivaldos institucijos: Gimnazijos taryba, Mokytojų taryba, Mokinių savivalda. Gimnazijos tarybą sudaro penkiolika narių (penki mokytojai, penki tėvų atstovai, penki mokiniai), renkamų dvejiems metams. Savivaldos atstovai renkami atvirai ir skaidriai. Tėvų atstovus į tarybą atviru balsavimu renka visuotinis tėvų susirinkimas, mokinius – klasių kolektyvai. Kviestiniuose Gimnazijos tarybos posėdžiuose dalyvauja direktorius, vietos bendruomenės nariai. Pokalbiuose su mokytojais, tėvais, mokiniais paaiškėjo, kad mokykloje jie labiausiai vertina bendruomeniškumą, tai, kad mokiniai aktyviai ir veiksmingai dalyvauja mokyklos valdyme. Tėvai teigė, kad Gimnazijos taryboje direktorius pristato metų veiklos ataskaitas, svarstomas 2 proc. gyventojų pajamų mokesčio surinktų lėšų panaudojimas, derinami ugdymo planai, tėvų iniciatyvos, dažniausiai pritariama direktoriaus ar Mokytojų tarybos pateiktiems pasiūlymams daugiau prisidėti lėšomis ir dalyvavimu veiklose. Pokalbyje su Gimnazijos tarybos atstovais išsiaiškinta, kad atsiskaitydama gimnazijos bendruomenei taryba teikia informaciją apie pritrauktas lėšas, organizuotas veiklas, dalyvavimą renginiuose.

4.2. Mokymasis ir veikimas komandomis vertinamas gerai (3 lygis), išskyrus veikimą kartu, kuris yra patenkinamas (2 lygis).

4.2.1. Veikimas kartu yra neišskirtinis (2 lygis). Mokytojų bendradarbiavimas yra svarbi profesinio tobulėjimo dalis. Vienas iš gimnazijos strateginių uždavinių – „*Plėtoti mokyklos vadovų ir mokytojų profesines kompetencijas, mokymąsi ir veikimą komandomis sėkmingam mokyklos strateginių tikslų įgyvendinimui*“. Gimnazijos įsivertinimo duomenimis, teiginiui „*Mūsų gimnazijoje didelė reikšmė teikiama mokytojų tarpusavio bendradarbiavimui*“ pritarė tik 53 proc. mokytojų ir 60 proc. vadovų, o teiginiui „*Mokytojai noriai ir geranoriškai bendradarbiauja tarpusavyje įvairiose komandose (pagal klases, lygius, mokomuosius dalykus ir pan.)*“ pritarė 72 proc. mokytojų ir tik 40 proc. vadovų. Tai, kad „*dalys mokytojų vengia dirbti darbo grupėse, dalyvauti tyrimuose ir pan.*“ kaip silpnybė nurodoma ir gimnazijos veiklos plane. Mokyklos pirminėje informacijoje teigiama, kad sprendimai gimnazijoje priimami ne visada kolegialiu būdu, tačiau pokalbyje su Metodine taryba, Vaiko gerovės komisija, Įsivertinimo grupe mokytojai teigė, kad išvelgia veikimo kartu prasmę. Mokytojų teigimu, į darbo grupes pedagogai, atsižvelgiant į jų kompetenciją ir asmenines savybes, yra deleguojami, pakviečiami arba pasisiūlo patys. Aktyvūs metodinių grupių pirmininkai dalyvauja įvairių darbo grupių sudėtyje. Iš įsivertinimo duomenų pastebėtina, kad dalis mokytojų pasigenda motyvavimo, paskatinimo, jų veiklos rezultatų viešinimo: apklausos teiginiui „*Mūsų gimnazijoje pavištinami ir pažymimi mokytojų laimėjimai*“ pritarė 67 proc. vadovų ir 50 proc. mokytojų.

Kolegialus mokymasis gimnazijoje nesistemingas. Pokalbyje su Metodine taryba mokytojai teigė, kad ugdymo procese bendradarbiauja vieni su kitais, teikia pagalbą mažesnę patirtį turintiems mokytojams, jauniems specialistams. Tačiau iš pokalbių su Metodine taryba, mokytojais, direktoriaus pavaduotoja ugdymui ir skyrių vedėjomis darytina išvada, kad gimnazijoje nėra susitarimų dėl mokytojų mokymosi vieniems iš kitų stebint kolegų pamokas, organizuojant atviras pamokas. Kolegialaus grįžtamojo ryšio praktika gimnazijoje dar nesusiformavusi, nėra sukurta ir gerosios patirties sklaidos kultūra (išskyrus pavienius mokytojus, kurie yra pasiekę puikių profesinės veiklos rezultatų, jais dalinasi gimnazijoje ir už jos ribų). Gimnazijoje dirba mokytojai lyderiai (lietuvių k. ir literatūros, anglų k., fizikos, matematikos, biologijos, šokio, teatro mokytojai), kurie aktyviai dalyvauja įvairiuose projektuose, organizuoja seminarus, konferencijas, skaito pranešimus, rengia metodines priemones, dalyvauja gimnazijos ir įvairiose miesto, šalies darbo grupėse, komisijose. Per metus pedagoginei bendruomenei organizuojami 1–2 seminarai, mokytojų mokymosi išvykos, skirtos akiračiui plėsti, mokinių ugdymo turiniui praturtinti ir aktualizuoti, mikroklimatui kolektyve gerinti. Iš dokumentų analizės, pokalbių su Metodine taryba, mokytojais, vadovais darytina išvada, kad efektyvesnis turimų žmogiškųjų išteklių panaudojimas, pedagoginių darbuotojų aktyvesnis būrimasis į mokymosi komandas, tinkamas grįžtamojo ryšio teikimas skatintų siekti aukštesnių individualių ir bendrų rezultatų, tai darytų veiksmingesnį poveikį mokytojų meistriškumui, ugdymo kokybei ir mokinių pažangai.

4.2.2. Bendradarbiavimas su tėvais vertinamas gerai (3 lygis). Vienas iš gimnazijos strateginio tikslo („*Skatinti bendravimą ir bendradarbiavimą tarp gimnazijos bendruomenės*“) uždavinių – „*Tėvų švietimo, bendravimo ir bendradarbiavimo formų, būdų, priemonių tobulinimas*“. Šio uždavinio įgyvendinimui gimnazijos 2017–2018 m. m. ir 2019 m. veiklos planuose numatytos tinkamos priemonės bendradarbiavimui su tėvais tobulinti. Iš dokumentų analizės ir pokalbių su gimnazijos vadovais, Gimnazijos taryba darytina išvada, kad tėvai (globėjai) su pagalbos mokiniui teikimo galimybėmis tinkamai supažindinami gimnazijos interneto svetainėje, elektroniniame Tamo dienyne, individualiuose susitikimuose su tėvais (globėjais), tėvų susirinkimuose, skaitant paskaitas tėvams. Individualūs susitikimai su tėvais organizuojami du kartus per metus (esant poreikiui ir dažniau). Juose dalykų mokytojai teikia informaciją ir konsultuoja tėvus (globėjus) apie mokinio daromą individualią pažangą. Individualiuose susitikimuose klasių vadovai kartu su tėvu (globėju) ir mokiniu aptaria mokymosi pasiekimų rezultatus. Pokalbyje vadovai teigė, kad bendradarbiavimas su tėvais vyksta daugiau gimnazijos iniciatyva, aktyvesni yra pirmokų tėvai. Gimnazijoje įdiegtas Tamo e. dienyne paveikiai naudojamas palaikyti nuolatinį ryšį su tėvais, keistis informacija, analizuoti mokinių pažangą. Direktoriaus pavaduotoja ugdymui informavo, kad visi mokinių tėvai (globėjai) turi prisijungimo prie e. dienyno galimybę, tačiau peržiūrėjus e. dienyne atsitiktine tvarka pasirinktų

I–IV klasių mokinių tėvų prisijungimus fiksuota, kad dalis (17,8 proc.) mokinių tėvų prisijungia nesisteningai. Direktoriaus pavaduotojos ugdymui teigimu, klasės vadovai vykdo tėvų prisijungimo stebėseną, informuoja gimnazijos vadovus ir tėvus apie prisijungimų dažnumą. Tėvų prisijungimo prie e. dienyno poveikis mokinių mokymosi pasiekimams ir pažangai gimnazijoje neanalizuojamas.

Tėvų (globėjų) švietimas gimnazijoje planuojamas tinkamai, atsižvelgiama į bendruomenės poreikius: pasitelkiant profesionalius ir kompetentingus lektorius organizuota gydytojo-toksikologo ir psichoterapeuto-psichologo paskaita „Priklausomybę sukeliančios medžiagos – iššūkis jaunimo sveikatai“, „Psichoaktyvių medžiagų vartojimo galimi psichologiniai aspektai, psichologinė pagalba“; gimnazijos psychologės paskaitos „Pirmųjų gimnazijos klasių mokinių adaptacijos mokykloje ypatumai. Kaip padėti vaikui lengviau adaptuotis naujoje aplinkoje?“, „Kaip padėti įveikti paauglystės sunkumus“, visuomenės sveikatos biuro savižudybių prevencijos „safeTALK“ mokymai.

Gimnazijos strateginiame plane SSGG kaip silpnybė išskirtas nepakankamas tėvų į(si)traukimas į gimnazijos veikos tobulinimą, jų pasyvumas dalyvaujant įsivertinimo procese. Gimnazijos įsivertinimo duomenimis, 90 proc. I–II klasių mokinių tėvų (globėjų) pritarė, kad jiems „reguliariai suteikiama galimybė pareikšti savo atsiliepimus apie mokyklos veiklą, jų išsakytos nuomonės, kritika bei pasiūlymai yra aptariami ir įgyvendinami“; tačiau su šiais teiginiais nesutiko 35 proc. III klasių ir 27 proc. IV klasių mokinių tėvų (globėjų). Iš pokalbių su Gimnazijos tarybos nariais, tėvais, vadovais nustatyta, kad tėvų išitraukimas į gimnazijos gyvenimą yra skatinamas, remiamas ir įgyvendinamas jų iniciatyvos, pvz., ugdymas gimnazijoje organizuojamas klasių sistema, todėl mokinių patogumui tėvai inicijavo daiktadėžių įsigijimą, viena iš tėvų iniciatyvų, kurią planuojama svarstyti kitą mėnesį vykstančiame Gimnazijos taryboje posėdyje, – dviejų tinklinio aikštelių gimnazijos stadione įrengimas. Tėvai tinkamai prisideda prie gimnazijos gerovės kūrimo skirdami jai 2 proc. GPM paramą: lėšos Gimnazijos tarybos sprendimu skiriamos ugdymo proceso modernizavimui, knygoms įsigyti, gabių ir aktyvių mokinių edukacinei išvykai, mokinių savivaldos renginių organizavimui. Dalis mokinių tėvų į mokyklos gyvenimą aktyviai įsitraukia dalyvaudami Gimnazijos tarybos, klasės tėvų komitetų veiklose. Plėsdami mokinių kultūrinį akiratį, skatindami jų pažintinį aktyvumą, domėjimąsi karjeros galimybėmis tėvai inicijuoja išvykas į darbovietes, supažindina mokinius su įvairiomis specialybėmis (karjeros ugdymo dienos „Kariūnų diena“, „Teisė ir advokatūra“, „Kompiuterinių tinklų inžinieriaus darbas“, „Langas į ateitį: kuo būti?“, „Mūsų šeimos hobis“, pilietiškumo pamoka LR Seime, Lukiškių muziejuje, LRT muziejuje). Dalis tėvų apsiriboja atvykimu į gimnazijos tėvų susirinkimus, atvirų durų dienas, dalyvavimu klasės bendruomenių, gimnazijos tradicinėse šventėse. Tėvų atstovai pokalbyje su Gimnazijos taryba teigė esą patenkinti gimnazija, savo vaikų formalioju ir neformalioju ugdymu. Teigiamą tėvų požiūrį į gimnaziją pagrindžia ir gimnazijos įsivertinimo grupės organizuotų tėvų apklausų rezultatai. Sveikintinos gimnazijos bendruomenės pastangos pasitelkti tėvus sėkmingesniai vaikų ugdymui. Tikėtina, kad aktyvesnis tėvų dalyvavimas tobulinant gimnazijos veiklą (pvz., įtraukiant į mokyklos įsivertinimo procesus) prisidėtų prie bendros gimnazijos pažangos ir mokinių pasiekimų gerinimo.

4.2.3. Mokyklos tinklaveika vertinama gerai (3 lygis), o tinklaveikos prasmingumas yra stiprusis gimnazijos veiklos aspektas. Vienas iš gimnazijos 2018 m. veiklos strateginių tikslų – „Partnerystės ryšių su Justiniškių mikrorajono bendruomene, socialiniais partneriais, visuomeninėmis organizacijomis, kitomis ugdymo įstaigomis stiprinimas ir plėtojimas“. Pokalbyje su gimnazijos vadovais direktorius teigė, kad jų mokyklos kontekstas specifinis: dauguma mokinių nėra vietos bendruomenės nariai – jie atvyksta iš skirtingų Vilniaus miesto mikrorajonų, todėl bendradarbiavimas su Justiniškių vietos bendruomene nėra aktyvus. Justiniškių seniūnijos atstovai kviečiami dalyvauti gimnazijos tradiciniuose renginiuose, gimnazijos bendruomenės nariai dalyvauja susitikimuose su vietos bendruomene (pvz., gegužės mėnesį įgyvendintas bendruomeniškumą skatinantis „Active Citizens“ projektas: Mokinių savivaldos narys, bendradarbiaujant su Justiniškių seniūnija, organizavo viešą diskusiją Justiniškių bendruomenei „Ką man reiškia būti justiniškietiu?“). Glaudus mokyklos bendradarbiavimas su Vilniaus Žirmūnų, Žemynos, Jono Pauliaus II, Simono Daukanto gimnazijomis, Plungės raj. Alsėdžių Stanislovo Narutavičiaus gimnazija, Ukmergės A. Smetonos gimnazija ugdo mokinių kūrybiškumą, lyderystės, komunikavimo kompetencijas, o tikslinga partnerystė su aukštosiomis mokyklomis (Vilniaus universitetu, Vilniaus Gedimino

technikos, Kauno technologijos, Lietuvos sveikatos mokslų, ISM vadybos ir ekonomikos universitetais) ir kitomis organizacijomis, kurios yra atsakingos už studijas užsienyje (kalba.lt, kastu.lt, Baltic Council for International Education) padidina galimybes mokiniams apsispręsti dėl aukštųjų mokyklų ir studijų programų pasirinkimo, planuoti savo karjerą. Bendradarbiavimas su Lietuvos mokinių sąjunga ir Mokinių savivaldų informavimo centru stiprina mokinių lyderystę, iniciatyvumą, atsakomybę. Prasminga veikla bendradarbiaujant su Lietuvos sutrikusio intelekto žmonių globos bendrija „Viltis“, Vilniaus Antakalnio atviro jaunimo centru „Žaliamis“ daro teigiamą įtaką mokinių socialinių įgūdžių, bendražmogiškų vertybių formavimui, skatina savanorystę. Bendradarbiaudami su Nacionaliniu egzaminų centru gimnazijos biologijos, lietuvių kalbos ir literatūros, fizikos mokytojai veda šalies mokytojams brandos egzaminų rengimo ir vertinimo mokymus. Gimnazija, pasitelkdama socialinius partnerius, organizavo mokslines-praktines konferencijas (2017 m. – „Istorijos pažinimo ir laisvės reikšmė jauno žmogaus gyvenime“, 2018 m. – „100 atsakymų Lietuvai“, 2019 m. – „Paprastų žmonių (ne)paprasta visuomenė“), skirtas mokinių pilietiškumo ugdymui. Pranešimus konferencijose skaitė mokiniai, mokytojai, dėstytojai, visuomenės veikėjai. Gimnazija palaiko glaudžius ryšius su buvusiais mokiniais: jie kasmet kviečiami pristatyti studijų programas, dalijasi patirtimi karjeros planavimo klausimais, dalyvauja tradiciniuose gimnazijos renginiuose (išorinio vertinimo metu vyko gimnazijos mokinių kūrybos almanacho pristatymas, kuriame dalyvavo ir gimnazijos absolventai, Mokinių savivaldos nariai pokalbyje su vertintojais minėjo šią mokyklą baigusius žinomus Lietuvoje ir pasaulyje žmones, didžiavosi tuo, kad jie apsilanko gimnazijoje). Įvairių projektų inicijavimas ir vykdymas (žr. 1 priedą) rodo, kad gimnazija yra atvira pasauliui, šalies ir miesto problemų sprendimui.

Savo veiklą gimnazija viešina interneto svetainėje www.birziskos.vilnius.lm.lt, „Facebook“ paskyroje, internetiniame gimnazistų laikraštyje „MBGatvė“. Išanalizavus gimnazijos interneto svetainėje skelbiamą informaciją, pastebėtina, kad ji neatitinka dalies metodinių rekomendacijų mokyklų interneto svetainėms (žr. Lietuvos Respublikos švietimo ministro 2004 m. vasario 24 d. įsakymą Nr. ISAK-25), svetainėje neskelbiama gimnazijos direktoriaus veiklos ataskaita ir metinės veiklos užduotys (žr. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2018 m. kovo 27 d. įsakymą Nr. V-279), nepasinaudojama svetainės galimybėmis teikti informaciją apie veiklos kokybės įsivertinimo apibendrintus rezultatus ir tobulinimo kryptis viešai atsiskaitant visuomenei apie mokyklos kaip organizacijos siekiamas vertybes ir pažangą (žr. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016 m. kovo 29 d. įsakymą Nr. V-267). Pokalbyje su Gimnazijos taryba tėvai ir mokiniai pripažino, kad gimnazijos interneto svetainė nepakankamai atitinka šiuolaikinį komunikavimo standartą. Mokinių savivaldos atstovai teigė, kad MS sklaidos komanda atnaujino gimnazijos paskyrą socialiniame tinkle „Instagram“, sukūrė puslapį socialiniame tinkle „Facebook“, kur nuolat viešinama informacija apie Mokinių savivaldos veiklą. Iš dokumentų analizės, pokalbių su Gimnazijos taryba, tėvų atstovais, mokiniais, vadovais darytina išvada, kad prasmingi gimnazijos ryšiai su socialiniais partneriais padeda siekti užsibrėžtų tikslų, partnerystė orientuota į mokinių bendrųjų kompetencijų ugdymą, savivokos ir savivertės stiprinimą, ateities karjeros planavimą ir tai yra vienas iš stipriųjų gimnazijos veiklos aspektų. Informacijai apie gimnazijos veiklą ir gerąją jos patirtį skleisti vertėtų intensyviau naudotis viešojo informavimo priemonėmis: interneto erdve, televizija, spauda. Mokyklai rekomenduotina periodiškai įsivertinti tinklaveikos naudą, poveikį ir sąnaudas.

4.3. Asmeninis meistriškumas vertinamas vidutiniškai (2 lygis), išskyrus kompetenciją, kuri yra paveiki (3 lygis).

4.3.1. Gimnazijoje dirba aukštą kvalifikaciją turintys mokytojai (žr. 1 priedą), pedagogų kaita minimali. Mokytojų turimos kvalifikacinės kategorijos leidžia daryti prielaidą, kad mokytojai turi pakankamai dalykinių žinių ir kompetencijų užtikrinti tinkamą ugdymosi kokybę. Biologijos, matematikos, informacinių technologijų mokytojai ekspertai, fizikos, lietuvių k. ir literatūros mokytojai metodininkai organizuoja mokymus, seminarus ne tik gimnazijos, bet ir šalies mokytojams. Pokalbyje su Gimnazijos taryba tėvai palankiai vertino mokytojų kompetenciją ir profesionalumą. 2018–2019 m. m. gimnazijos veiklos kokybės įsivertinimo duomenimis, teiginiui „Aš džiaugiuosi savo profesija“ pritarė 86 proc. mokytojų. Pastebėtina, kad aukšti gimnazijos

mokinių akademiniai pasiekimai, brandos egzaminų rezultatų lyginamoji analizė pagrindžia mokytojų pozityvų profesionalumą. Tačiau vizito metu 53,7 proc. stebėtų pamokų organizuota tradicine (poveikio) paradigma, 33,1 proc. pamokų buvo bandoma dirbti šiuolaikiškai, tik 13,2 proc. pamokų taikyta mokymosi (šiuolaikinė) paradigma (žr. 2 priedo 8 lentelę). Išanalizavus stebėtų pamokų bendrą vertinimo vidurkį pagal mokytojų kvalifikacinę kategoriją, darytina išvada, kad turima mokytojų kvalifikacinė kategorija (išskyrus mokytojus ekspertus) esminės įtakos pamokų kokybei neturi (žr. 2 priedo 4 lentelę).

4.3.2. Nuolatinis profesinis tobulėjimas neišskirtinis (2 lygis). Iš pokalbių su vadovais, mokytojais, dokumentų analizės nustatyta, kad gimnazijos pedagoginės bendruomenės reiklumas sau, asmeninio ir kolektyvinio meistriškumo augimo planavimas yra vidutiniškas. Gimnazijoje nėra aiškių susitarimų dėl asmeninės profesinės veiklos įsivertinimo. Mokytojai pildo pusmečio mokytojo veiklos ataskaitas, kuriose fiksuoja metodinės veiklos rezultatus, kvalifikacijos tobulinimą ir aptaria jas metodinėse grupėse. Veiklos įsivertinimo, asmeninių lūkesčių, siektinų rezultatų aptarimas su vadovais, numatant asmeninio tobulėjimo kryptis ir galimybes, gimnazijoje neorganizuojamas. Pokalbyje vadovai teigė, kad mokytojo veiklos ataskaitos pildymo atsisakyta ir šiuo metu bendruomenėje tariamasi dėl mokytojų veiklos įsivertinimo įrankių.

Iš gimnazijos dokumentų analizės ir pokalbių su vadovais, Metodinė taryba darytina išvada, kad mokytojai yra skatinami tobulėti, tačiau pasigendama kryptingo kvalifikacijos tobulinimo planavimo ir organizavimo. Dėl kvalifikacijos tobulinimo renginių susitariama Metodinėje taryboje. Mokytojai gilina dalykines ir socialinio emocinio ugdymo kompetencijas pačių pasirinktuose seminaruose, mokymuose, kursuose, konferencijose, savišvietos būdu. Dalijimasis seminaruose įgyta patirtimi dažniausiai vyksta metodinėse grupėse. Mokytojų, dalyvavusių kvalifikacijos tobulinimo renginiuose, kiekybinę apskaitą vykdo sekretorė. Koks mokytojų kvalifikacijos tobulinimo poveikis mokinių pasiekimams, gimnazijos veiklos rezultatams (pvz., asmenybės brandai, pasiekimams ir pažangai), gimnazijoje nėra analizuojama. Ugdymo proceso stebėseną organizuojama pagal gimnazijos Ugdymo turinio ir procesų stebėsenos tvarkos aprašą; vadovai stebi mokytojų pamokas (per 2018–2019 m. m. pavaduotoja ugdymui ir trys skyriaus vedėjos stebėjo 168 pamokas), stebėjimo rezultatus aptaria Metodinėje taryboje, teikia mokytojams tobulinimo rekomendacijas. Tačiau, išanalizavus stebėtų pamokų protokolus, darytina išvada, kad pagalba mokytojams organizuojant mokymosi paradigmą grįstas pamokas nepakankamai veiksminga – 53,7 proc. stebėtų pamokų organizuotos tradicine (poveikio) paradigma. Mokytojai kolegų pamokų nestebi, atvirų pamokų neorganizuoja, išskyrus besiruošiančius kelti kvalifikacinę kategoriją. Iš pokalbių su Metodine taryba, mokytojais, direktoriaus pavaduotoja ugdymui ir skyrių vedėjomis darytina išvada, kad kolegialaus grįžtamojo ryšio praktika gimnazijoje dar nesusiformavusi. Pastebėtina, kad gimnazijos mokytojai skleidžia savo patirtį vesdami atviras pamokas miesto mokytojams (2018 m. prarastos dvi atviros pamokos: integruota fizikos, lietuvių k., rusų k. pamoka „Viskas prasideda nuo meilės“ ir biologijos pamoka „Eksperimentas kaip praktinių įgūdžių ugdymo priemonė“, 2019 m. - atvira integruota šokio, fizikos, lietuvių k., rusų k. pamoka „Ir gyvenimas, ir ašaros, ir meilė“), organizuodami seminarus mieste, šalyje, skaitydami pranešimus konferencijose, atlikdami valstybinių brandos egzaminų vertintojų funkcijas, dalyvaudami miesto, šalies olimpiadų vertinimo komisijų veikloje. Tačiau pačioje gimnazijoje patirties sklaida neišskirtinė: 2018–2019 m. m. gimnazijos psichologė organizavo praktinį seminarą I–IV klasių vadovams ir dalykų mokytojams „Kaip atpažinti, reaguoti ir padėti patiriančiam sunkius išgyvenimus“, biologijos ir matematikos mokytojai dalinosi brandos darbų rengimo patirtimi, informacinių technologijų, chemijos ir matematikos mokytojai vedė IKT raštingumo praktinius mokymus mokytojams, jauniems specialistams teikiama mentoriaus pagalba. Pokalbyje su Gimnazijos taryba mokiniai teigė, kad dalies mokytojų profesinis meistriškumas virtualių aplinkų, IKT naudojimo mokymui(si) srityse netenkina gimnazistų, todėl jie pasirengę inicijuoti pagalbos mokytojams teikimą.

Tikėtina, kad patobulinus vadovų ugdomąjį konsultavimą, priėmus susitarimus dėl veiksmingo asmeninės profesinės veiklos įsivertinimo, kolegialaus grįžtamojo ryšio praktikos – mokymosi su kitais ir iš kitų, atvirų, integruotų pamokų ir grįžtamojo ryšio iš kolegų po šių pamokų,

bus sudarytos sąlygos visapusiškai mokymosi atmosferai, atviresnių santykių puoselėjimui, iniciatyvesnės bendruomenės ugdymui.

III. MOKYKLOS SAVĖS VERTINIMO VEIKSMINGUMAS

Gimnazijos savęs vertinimą organizuoja ir vykdo įsivertinimo grupė, kuriai vadovauja šios ugdymo įstaigos psichologė. Pastebėtina, kad grupės narės darbščios, tiki savo darbo prasme, nuoširdžiai rūpinasi gimnazijos tobulinimu. Gimnazijos bendruomenės nariai įsivertinime dalyvauja tik kaip respondentai (naudodamiesi internetine sistema www.iqesonline.lt, atsako į įsivertinimo grupės parengtus klausimynus), todėl neprisiima atsakomybės už mokyklos veiklos tobulinimo procesus ir sprendimų įgyvendinimą. Per pastaruosius dvejus metus grupė daugiausiai dėmesio skyrė mokyklos mikroklimatui, ypač bendruomenės narių santykiams: klausimynais tirta bendradarbiavimo kokybė teikiant pagalbą mokiniui, vertinti bendradarbiavimo, komandinio darbo, vadovavimo gimnazijai aspektai ir kt. Atsakymų į klausimus duomenys apibendrinami, pateikiamos skirtingų respondentų atsakymų analizės palyginamosios charakteristikos (nuomonių skirtumai), teikiamos abstrakčios tobulinimo veiklos. Akivaizdu, kad šie klausimai svarbūs mokinių socialiniam, emociniam ir doroviniam ugdymui, asmenybės tapsmui, sąlygų ugdymo ir ugdymosi kokybei užtikrinti sudarymui. Pastebėtina, kad vykdydama įsivertinimą grupė nepakankamai remiasi Mokyklos, įgyvendinančios bendrojo ugdymo programas, veiklos kokybės įsivertinimo metodika (patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016 m. kovo 29 d. įsakymu Nr. V-267): mokyklos veiklos kokybės įsivertinimas organizuojamas nesilaikant aukščiau nurodytos metodikos penkių įsivertinimo etapų ir dalies organizavimo principų. Įsivertinimo grupė nekonkretina rodiklio detaliojame aprašyme nurodytų kokybės požymių pagal mokyklos kontekstą, nenumato duomenų interpretavimo kriterijų, todėl galima teigti, kad gimnazijos bendruomenė nėra susitarusi dėl siektinos kokybės, todėl nėra galimybės nustatyti, kuriuos iš šių požymių mokykla tyrimo metu atitinka, kurių ir kaip reiktų siekti tobulinant veiklą. Konkrečių, faktais pagrindžiamų duomenų apie įsivertinimo poveikį mokinio pasiekimams ir pažangai įsivertinimo grupė nepateikė, tačiau teigė, kad grupės narių inicijuoti mokymai, organizuoti bendruomenę telkiantys renginiai turėjo teigiamos įtakos mokyklos mikroklimatui, įgalino mokytojus geriau pažinti mokinius bei tikslingiau jiems teikti pagalbą.

Svarbu pastebėti, kad gimnazijos bendruomenei įsivertinimas dar nėra tapęs integralia mokyklos veiklos dalimi: įsivertinimo sprendimai priimami remiantis vienu šaltiniu (atsakymais į klausimus), mokytojų įsivertinimas, organizuojant metinius pokalbius, dar tik planuojamas vykdyti, mokiniai, tėvai apie įsivertinimo procesus ir rezultatus informuojami nepakankamai (pokalbiuose su tėvais, mokiniais vertintojai informacijos apie gimnazijos įsivertinimą negavo), mokykla iki šiol nėra pildžiusi Įsivertinimo pažangos anketos, kurią kasmet bendrojo ugdymo mokyklos pateikia Nacionalinei mokyklų vertinimo agentūrai (dabar – Nacionalinė švietimo agentūra), todėl galima teigti, kad gimnazija viešai informacijos apie mokyklos kaip organizacijos siekiamas vertybes ir pažangą neskelbia.

Vadovaujančioji vertintoja

Audronė Šarskuvienė

Stebėsenos ir vertinimo departamento
Vertinimo skyriaus vedėja

Snieguolė Vaičekauskienė

1 PRIEDAS

VILNIAUS MYKOLO BIRŽIŠKOS GIMNAZIJOS KONTEKSTO DUOMENŲ SUVESTINĖ

Bendra informacija apie mokinius, mokytojus, vadovą, pavaduotojus, ugdymą organizuojančius skyrių vedėjus

Mokinių ir klasių komplektų skaičius skirtingais mokslo metais (mokyklos duomenimis)	Mokslo metai	Komplektų skaičius	Mokinių skaičius
	2017–2018	28	783
	2018–2019	28	781
	2019–2020 (vizito metu)	28	773

Mokinių, paliktų kartoti ugdymo programos kursą, skaičius	2017–2018 m. m.	2018–2019m. m.	2019–2020 .m. m
	0	0	1

Mokytojų skaičius	Mokslo metai		Skaičius
	2017–2018		64
	2018–2019		64
	2019–2020 (vizito metu)		57

Vadovas, pavaduotojai, ugdymą organizuojantys skyrių vedėjai (nurodyti pareigybės)	Bendras vadybinio darbo stažas	Vadybinio darbo stažas šioje mokykloje	Direktoriaus ir jo pavaduotojų metinio veiklos vertinimo rezultatai
Valdemaras Kaupinis, direktorius	32	21	Labai gerai
Violeta Bugailiškytė, direktoriaus pavaduotoja ugdymui	11	11	Labai gerai
Aurelija Levulytė-Markevičienė, skyriaus vedėja	11	11	Labai gerai
Bronė Zakienė, skyriaus vedėja	30	30	Labai gerai
Rūta Sodeikienė, skyriaus vedėja	11	11	Labai gerai

Socialinio, ekonominio konteksto duomenys

Mokinių šeimos*	2018–2019 m. m.	2019–2020 m. m.
Socialiai remtinos šeimos	8	10
Probleminės šeimos	0	0
Disfunkcinės (asocialios) šeimos	0	0
Pilnos šeimos	666	673
Nepilnos šeimos	114	100

* Jei mokykla tokių duomenų nerenka, neanalizuoja ir jų negalite jų pateikti, prašome tai pažymėti.

Mokinių pavėžėjimo poreikis ¹	Iki 3 km		Virš 3 km	
	Pagal ŠVIS duomenis	Mokyklos patikslintais duomenimis	Pagal ŠVIS duomenis	Mokyklos patikslintais duomenimis
Veža mokinių tėvai				
Veža mokykla				
Atvyksta kitu būdu				

Mokiniai, gaunantys nemokamą maitinimą	Mokslo metai	Mokinių skaičius	Procentas nuo bendro (m. m.) mokinių skaičiaus
	2018–2019 m. m.	8	1,04 proc.
	2019–2020 m. m.	9	1,2 proc.

Kita informacija

Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, skaičius (iš viso)	2017–2018 m. m.	2018–2019 m. m.	2019–2020 m. m.
	0	0	0

Neformalusis švietimas*	Mokykloje	Už mokyklos ribų
Lankančių mokinių skaičius (proc.):	55,24 proc.	Gimnazija neturi duomenų

427 mok.

1 veiklą lanko – 256 mok

2 veiklas – 108 mok.

3 ir daugiau veiklų – 63 mok.

427 mokiniai lanko gimnazijoje neformaliojo švietimo veiklas, kurias sudaro: būreliai, gabiems ir turintiems mokymosi spragų mokiniams skirti užsiėmimai.

* Prašytume pastaboje pažymėti vaikų, lankančių mokykloje vieną ir kelis būrelius skaičių (pvz., 25 vaikai lanko 1 būrelį, 9 – kelis būrelius). Jei mokykla tokių duomenų nerenka, neanalizuoja ir jų negalite jų pateikti, prašome pažymėti ir tai.

Pastarieji dveji mokslo metai	Vidutiniškai 1 mokinys per mokslo metus praleido iš viso pamokų					Vidutiniškai 1 mokinys per mokslo metus praleido pamokų dėl nepateisinamų priežasčių				
	Vidutiniškai	9 (I) kl.	10 (II) kl.	11 (III) kl.	12 (IV) kl.	Vidutiniškai	9 (I) kl.	10 (II) kl.	11 (III) kl.	12 (IV) kl.
2017–2018 m. m.	66	53	83	65	61	12	8	10	12	17
2018–2019 m. m.	70	59	61	92	70	13	5	8	19	13

¹ Miesto mokyklose pavėžėjimas, finansuojamas savivaldybės, nevykdomas (išskyrus socialiai remtinus ir išskirtinius atvejus). Mokiniai atvyksta viešuoju transportu ar atvežami tėvų / globėjų.

Mokslo metai	Savivaldybės renginiuose		Šalies renginiuose		Tarptautiniuose renginiuose	
	Dalyvavusių mokinių skaičius	Prizininkų / laureatų skaičius	Dalyvavusių mokinių skaičius	Prizininkų / laureatų skaičius	Dalyvavusių mokinių skaičius	Prizininkų / laureatų skaičius
2017–2018	208	107	112	108	12	12
2018–2019	223	102	67	61	14	14

Projektai, programos	Pavadinimas / dalyvavusių mokinių skaičius (proc. nuo bendro mokinių skaičiaus)
Socialiniai	- Projektas „Saugios aplinkos mokykloje kūrimas“, diegiama LIONS QUEST programa „Raktai į sėkmę“ (apmokytos 2 skyriaus vedėjos ir 13 mokytojų); - Vilniaus miesto savivaldybės Visuomenės sveikatos biuras, projektas „Sveikos gyvensenos skatinimas ir moksleivių sveikatos raštingumo ugdymas Vilniaus mieste“ (projekte dalyvavo 50,26 proc. mokinių); - Jaunųjų gydytojų iniciatyva „Aukštinės minutės“ (mokymuose dalyvavo apie 29,35 proc. mokinių); - Lietuvos sutrikusio intelekto žmonių globos bendrija „Viltis“ kasmetinis renginys „Draugystės tiltai apleistuose praeities kiemuose“ (2018–2019 m. m. savanoriavo 1,43 proc. mokinių, 2017–2018 m. m. savanoriavo 0,64 proc. mokinių); - Karjeros ugdymo pilotinis projektas „Inovatyvios karjeros modeliavimo sistema“ (iniciatorė ir vykdytoja UAB „Blue Bridge“, pritarimą ir finansavimą gavo iš ES fondų „Intelektas. Bendri mokslo – verslo projektai“ programos, pilotiniame projekte dalyvavo 25,19 proc. mokinių); - UAB „ARV-AUTO“ vairavimo mokyklos projektas, veikla mokiniams „Mokausi būti vairuotoju“ (projekte, mokymuose dalyvavo 1,82 proc. mokinių); - Aplinkosauginio švietimo projektas „Moku rūšiuoti“, VšĮ Problemų sprendimo centras; - Lietuvos gimnazijų (Plungės raj. Alsėdžių Stanislovo Narutavičiaus, Klaipėdos Veiviržėnų Jurgio Šaulio, Šilalės raj. Kaltinėnų Aleksandro Stulginskio, Ukmergės Antano Smetonos gimnazijos) projektas „Signatarų takais 1918–2019“ (dalyvavo 3 mokytojos ir 3,9 proc. mokinių); - Lietuvos vaikų ir jaunimo centro projektas „Parama nuo konflikto nukentėjusiems Rytų Ukrainos regionams švietimo srityje: Kelyje į pokyčius“. Buvo priimtose 6 mokinių ir mokytojų delegacijos, organizuojami akademiniai ir neformalūs užsiėmimai, diskusijos ir kt. (dalyvavo 4 mokytojai ir 1,7 proc. mokinių); - Lietuvos - Sakartvelo vystomojo bendradarbiavimo projektas „Taip! Ji gali!“, kuri inicijavo Lietuvos vaikų ir jaunimo centras. Merginų grupė iš Telavi ir Tianeti savivaldybių kartu su gimnazistais dalyvavo akademinuose ir neformaliojo švietimo užsiėmimuose, diskusijose ir kt. (dalyvavo 1 mokytoja ir 1,3 proc. mokinių).
Sveikatinimo	2018–2019 m. m. gimnazija įgyvendino Vilniaus miesto savivaldybės Visuomenės sveikatos biuro, projektą „Sveikos gyvensenos skatinimas ir moksleivių sveikatos raštingumo ugdymas Vilniaus mieste“. 2018–2019 m. m. buvo organizuoti Vilniaus miesto savivaldybės Visuomenės

	sveikatos biuro, Savižudybių prevencijos „safe-TALK” mokymai gimnazijos bendruomenei (mokytojams ir tėvams). • Bendradarbiaujant su VšĮ Šeškinės poliklinika, gimnazijoje įgyvendinama Vilniaus miesto savivaldybės visuomenės sveikatos programa „Jaunų žmonių socialinių įgūdžių formavimas, vykdant rizikingos elgsenos prevenciją”. • Bendradarbiaujant su VšĮ „Krizinio nėštumo centru”, organizuojamos įvairios paskaitos-diskusijos apie žmogaus gyvybės vystymąsi, neplanuotą nėštumą, aborto pasekmes bei atsakingus lytinius santykius. • Bendradarbiaujant su VšĮ Antakalnio poliklinika įgyvendinama Lytiškumo ugdymo programa, organizuojamos paskaitos apie fiziologiją, higieną, lytiniu keliu plintančias infekcijas bei šeimos planavimą, diskutuojama rūpimais klausimais. • Bendradarbiaujant su VšĮ Karoliniškių poliklinikos Jaunimo sveikatos centru, gimnazijoje pristatoma centro veikla, mokiniams teikiamos individualios konsultacijos. • Bendradarbiaujant su Nacionaliniu kraujo centru, skaitomos paskaitos apie kraujo donorystę, vykdomos kraujo donorystės akcijos. • Bendradarbiaujant su vairavimo mokykla „Dorkanas”, organizuojami praktiniai pirmosios pagalbos mokymai bei skaitomos paskaitos apie alkoholio ir narkotinių medžiagų žalą sveikatai. • Bendradarbiaujant su VU Santaros klinika, Jaunųjų gydytojų iniciatyva „Auksinės minutės” organizuojami praktiniai pirmosios pagalbos mokymai. • 2018–2019 m. m. gimnazija įgyvendino Vilniaus miesto savivaldybės Visuomenės sveikatos biuro, psichoaktyvių medžiagų prevencinę programą „Be iliuzijų”. • 2018–2019 m. m. gimnazija dalyvavo Tarptautiniame alkoholio, tabako, kitų psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo paplitimo tarp mokinių tyrime Lietuvoje, ESPAD. • Bendradarbiaujant su Vilniaus apskr. VPK Vilniaus m. 6 PK komisariatų pareigūnais vykdoma prevencinė veikla dėl rūkymo.
Mokomieji	• 219 m. lapkričio 15 d. Danske bank Grupės iniciatyva – organizuos paskaitas, mokymus mokiniams apie laiko planavimą, savęs pažinimą, tikslų kėlimą, komandinį darbą, darbo rinką, konsultuos ugdymo karjerai klausimais (dalyvaus apie 15 mokytojų ir III–IV kl. mokinių); • 2018 m.m. Lietuvos organizacija „Naujoji muzikos karta“ – muzikos pamokos netradicinėje aplinkoje; • nuo 2019 m. Kultūros paso paslaugos (dalyvavo 2 mokytojos ir 70 mokinių).
Bendruomenės	• 2019 m. British Council programos „Active Citizens“ projektas „Pažink Justiniškes“ (dalyvavo 1 mokytoja ir 2,6 proc. mokinių, Justiniškių bendruomenė). • KARJEROS MĖNUO – projektas, skirtas gimnazistams, kuriame buvę mokiniai, dabar aukštųjų mokyklų studentai arba pradėję dirbti pagal profesiją, per susitikimus su gimnazistais dalinasi studijų patirtimi, pataria ir atsako į klausimus.

Tarptautiniai	• Erasmus + TALISMAV (Teaching and Learning Innovative Skills in Madrid and Vilnius), projekte dalyvavo 15 proc. mokinių. • Daugiašalis Erasmus + projektas WE READ THEREFORE WE ARE „Mes skaitome, vadinasi, mes esame“, dalyvaus 20 proc. mokinių.
Kiti	• 2018–2019 m. m. gimnazijos psichologė skaitė paskaitą/praktinį seminarą mokytojams tema „Kaip atpažinti, reaguoti ir padėti mokiniui, patiriančiam sunkius išgyvenimus“. • Gimnazijos psichologė skaito paskaitą I klasių mokiniams apie valgymo sutrikimus. • Gimnazijoje atliekamas I klasių mokinių adaptacijos ir lūkesčių tyrimas, taip pat sociometriniai tyrimai. • Gimnazijos psichologė organizuoja individualius ir grupinius susitikimus-konsultacijas su I klasių mokinių tėvais tema „Pirmųjų gimnazijos klasių mokinių adaptacijos mokykloje ypatumai“. Diskusija – „Kaip padėti vaikui lengviau adaptuotis naujoje aplinkoje?“ • Nuo 2014 m. gruodžio 9 d. gimnazija yra „Sąžiningumo mokyklų tinklo“ narė. 2015 m. gimnazijos mokiniai dalyvavo organizacijos Transparency international organizuojamame tyrime (kontrolinė grupė) „Nusirašinėjimas mokykloje: sąžiningumo pasižadėjimų eksperimentas“. • Bendradarbiaujant su Transparencyinternational organizacija, organizuojamos įvairios paskaitos-diskusijos (pvz., Tarptautinės antikorupcinės dienos minėjimas ir kt.) mokiniams. • 2017–2018 m. m. gimnazijos mokiniai dalyvavo Mokslai lengvai arba "Learning at ease" organizacijos mokymuose „Komandos veikimo ir lyderystės mokymai“ ir „Mokomės vieni iš kitų“. • Bendradarbiaujant su Tolerantiško jaunimo asociacija, organizuojamos įvairios paskaitos mokiniams (pvz., Tarptautinės žmogaus teisių dienos minėjimas). Savo veiklomis gimnazija prisijungia prie sąmoningumo didinimo mėnesio BE PATYČIŲ, taip pat mini Tarptautinę tolerancijos dieną (pvz., MBG kino vakaras, pamokos-užsiėmimai I klasių mokiniams, dalyvavimas Vilniaus Jono Basanavičiaus gimnazijos renginyje „Vienam džiaugtis liūdna...“). • Bendradarbiaujant su Lietuvos sutrikusio intelekto žmonių globos bendrija „Viltis“, skatinamas mokinių savanoriavimas. Mokiniai savanoriauja Lietuvos sutrikusio intelekto žmonių globos bendrijos „Viltis“ renginyje „Draugystės tiltai apleistuose praeities kiemuose“. • Nuo 2019 m. gimnazija dalyvauja projekte „Saugios aplinkos mokykloje kūrimas“ ir diegiama LIONS QUEST programa „Raktai į sėkmę“, socialinis emocinis ugdymas, taip pat vyksta mokymai gimnazijos mokytojams.

* Socialiniai projektai – socialinius emocinius įgūdžius formuojančios programos, projektai ir kitos veiklos, nukreipti į santykius ir mikroklimatą (pvz. „OLWEUS“, „Antras žingsnis“ ir t.t.);

* Sveikatinimo – vadovaujantis LR Švietimo įstatymo 22 str. 43 str. 11 d. ir kitais teisės aktais;

* Mokomieji projektai – dalykiniai ir informaciniai projektai (pvz. karjeros ugdymui, psichikos sveikatai, žalingiems įpročiams ir t.t.);

* Bendruomenės – projektai, kurie vyksta už mokyklos ribų su kitomis organizacijomis (pvz. su senelių ar vaikų globos namais ir t.t.);

* Tarptautiniai projektai – visi projektai, kuriuose tiesiogiai dalyvauja kitos šalys (pvz. įvairūs mokinių mainai, stažuotės ir t.t.).

2 PRIEDAS

Pamokos aspektų vertinimo vidurkiai

|1 lentelė

Vertinimas	Ugdymo(si) aplinkos	Vadovavimas kiekvieno mokinio ugdymuisi	Mokymosi patirtys	Vertinimas ugdant	Kiekvieno mokinio pažanga ir pasiekimai
Moda (dažniausias sk.)	2,00	3,00	3,00	2,00	2,00
Vidurkis	2,46	2,57	2,74	2,36	2,54

Pamokų komponentų koreliaciniai ryšiai

2 lentelė

	Ugdymo(si) aplinkos	Vadovavimas kiekvieno mokinio ugdymuisi	Mokymosi patirtys	Vertinimas ugdant	Kiekvieno mokinio pažanga ir pasiekimai
Ugdymo(si) aplinkos	1,00	0,68	0,59	0,57	0,58
Vadovavimas kiekvieno mokinio ugdymuisi	0,68	1,00	0,72	0,79	0,73
Mokymosi patirtys	0,59	0,72	1,00	0,67	0,79
Vertinimas ugdant	0,57	0,79	0,67	1,00	0,80
Kiekvieno mokinio pažanga ir pasiekimai	0,58	0,73	0,79	0,80	1,00

Pamokų vertinimas pagal klases

3 lentelė

	N	Ugdymo(si) aplinkos	Vadovavimas kiekvieno mokinio ugdymuisi	Mokymosi patirtys	Vertinimas ugdant	Kiekvieno mokinio pažanga ir pasiekimai	Vidurkis
I gimn. kl.	31	2,48	2,61	2,71	2,32	2,52	2,53
II gimn. kl.	31	2,45	2,61	2,77	2,45	2,65	2,59
III gimn. kl.	24	2,65	2,61	2,83	2,48	2,52	2,62
IV gimn. kl.	31	2,32	2,48	2,71	2,23	2,48	2,45

Pamokų vertinimas pagal mokytojo kvalifikacinę kategoriją

4 lentelė

	N	Ugdymo(si) aplinkos	Vadovavimas kiekvieno mokinio ugdymuisi	Mokymosi patirtys	Vertinimas ugdant	Kiekvieno mokinio pažanga ir pasiekimai	Vidurkis
Mokytojas	10	2,44	2,89	3,00	2,44	2,56	2,67
Vyr.mokytojas	46	2,46	2,59	2,70	2,28	2,48	2,50
Metodininkas	45	2,25	2,34	2,64	2,23	2,41	2,37
Ekspertas	20	3,00	2,94	3,00	2,83	3,00	2,96

Pamokų vertinimas pagal klases dydi

5 lentelė

	N	Ugdymo(si) aplinkos	Vadovavimas kiekvieno mokinio ugdymuisi	Mokymosi patirtys	Vertinimas ugdant	Kiekvieno mokinio pažanga ir pasiekimai	Vidurkis
iki 8 mok.	8	2,50	2,50	2,63	2,25	2,50	2,48
9-16 mok.	50	2,68	2,72	2,77	2,43	2,57	2,63
17-24 mok.	23	2,17	2,39	2,61	2,22	2,35	2,35
virš 25 mok.	33	2,41	2,47	2,78	2,38	2,59	2,53

Pamokų vertinimas pagal darbo stažą

6 lentelė

	N	Ugdymo(si) aplinkos	Vadovavimas kiekvieno mokinio ugdymuisi	Mokymosi patirtys	Vertinimas ugdant	Kiekvieno mokinio pažanga ir pasiekimai	Vidurkis
0 - 10 m.	9	2,25	2,75	2,88	2,25	2,50	2,53
11 - 20 m.	29	2,50	2,57	2,71	2,39	2,54	2,54
21 - 30 m.	44	2,63	2,63	2,77	2,40	2,56	2,60
31 m. ir daugiau	38	2,27	2,46	2,70	2,32	2,54	2,46

Pamokų vertinimai pagal dalykų blokus

7 lentelė

	N	Ugdymo(si) aplinkos	Vadovavimas kiekvieno mokinio ugdymuisi	Mokymosi patirtys	Vertinimas ugdant	Kiekvieno mokinio pažanga ir pasiekimai	Vidurkis
Dorinis ugdymas	4	2,25	2,75	2,25	2,25	2,25	2,35
Lietuvių k. (gimtoji)	21	2,24	2,33	2,76	2,29	2,57	2,44
Užsienio k.	24	2,33	2,63	2,63	2,42	2,50	2,50
Matematika	15	2,40	2,67	2,80	2,40	2,53	2,56
Informacinės technologijos	6	3,17	2,67	3,17	2,50	3,00	2,90
Socialinis ugdymas	10	2,10	2,10	2,50	1,90	2,10	2,14
Gamtamokslis ugdymas	13	2,46	2,54	2,69	2,46	2,54	2,54
Meninis-technolog. ugd.	9	2,88	3,00	3,00	2,63	2,75	2,85
Kūno kultūra	10	2,80	2,60	2,60	2,20	2,40	2,52
Pasirenkamieji dalykai	2	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00

Pamokų vertinimas pagal paradigmą

8 lentelė

	N	Ugdymo(si) aplinkos	Vadovavimas kiekvieno mokinio ugdymuisi	Mokymo si patirtys	Vertinimas ugdant	Kiekvieno mokinio pažanga ir pasiekimai	Vidurkis
Mokymo (tradicinė)	65	2,08	2,12	2,46	1,95	2,23	2,17
Bandoma dirbti šiuolaikiškai	40	2,72	2,92	2,95	2,67	2,72	2,79
Mokymosi (šiuolaikinė)	16	3,62	3,77	3,54	3,46	3,54	3,58

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Nacionalinė švietimo agentūra 305238040, M. Katkaus g. 44, 09217 Vilnius
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL VILNIAUS MYKOLO BIRŽIŠKOS GIMNAZIJOS VEIKLOS VISUMINIO IŠORINIO VERTINIMO ATASKAITOS
Dokumento registracijos data ir numeris	2019-11-27 Nr. SD-637(1.6 E)
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	–
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Vaino Brazdeikis, Ugdymo turinio departamento direktorius, l. e. direktoriaus pareigas
Sertifikatas išduotas	VAINO,BRAZDEIKIS LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2019-11-27 10:34:39 (GMT+02:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2019-11-27 10:38:40 (GMT+02:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016, AS Sertifitseerimiskeskus EE
Sertifikato galiojimo laikas	2018-05-22 23:14:43 – 2023-05-21 23:59:59
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "Nacionalinė švietimo agentūra, Nacionalinė švietimo agentūra, į.k. 305238040 LT", sertifikatas galioja nuo 2019-09-05 11:25:51 iki 2022-09-04 11:25:51
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	1
Pagrindinio dokumento priedamų dokumentų skaičius	–
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Dokumentų valdymo sistema Avilys, versija 3.4.46
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2019-11-27 11:01:07)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2019-11-27 11:01:07 Dokumentų valdymo sistema Avilys